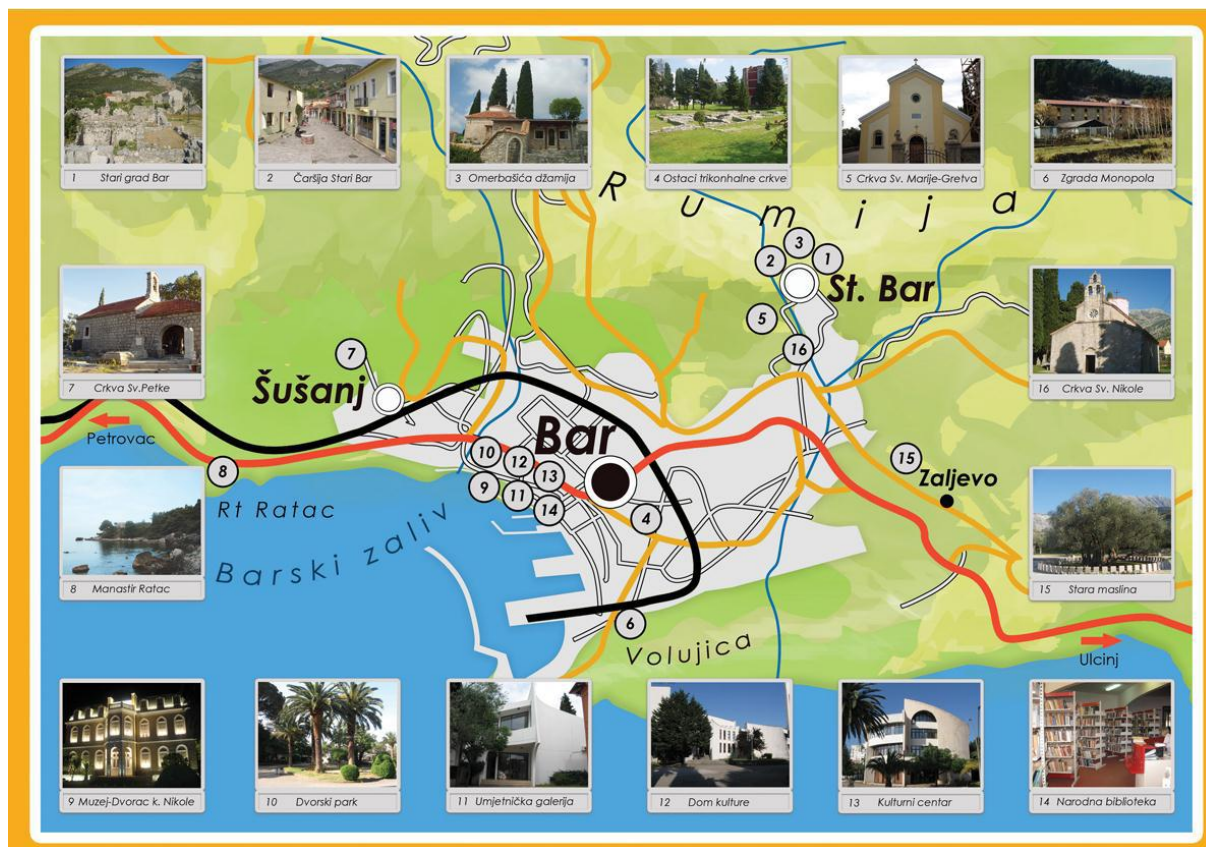

JP KULTURNI CENTAR BAR

IZVJEŠTAJ O RADU I FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ ZA 2019. GODINU

Bar, 21.04.2020. godine

Br. 491

Na osnovu čl. 46 Statuta JP Kulturni centar Bar, Upravni odbor Centra je na sjednici održanoj 21.04.2020. godine donio sljedeću

O D L O Ž I T A J

Usvaja se Izvještaj o radu i Finansijski izvještaj JP Kulturni centar Bar za 2019.

Ksenija Popović Ivanišević

K. Popović

Predsjednica Upravnog odbora KC Bar

UVOD

Javno preduzeće Kulturni centar Bar osnovano je od strane opštine Bar u cilju zadovoljavanja kulturnih potreba svojih građana, podsticanja i očuvanja kulturne baštine, slobode stvaralaštva i prava na kulturno ostvarivanje. Centar postoji kao kompleksna institucija kulture, u čijem sastavu se nalaze sljedeće organizacione jedinice:

- **Dom kulture "Vladimir Popović Španac**
- **Narodna biblioteka i čitaonica "Ivo Vučković"**
- **Umjetnička galerija "Velimir A. Leković"**
- **Zavičajni muzej (kojem pripadaju Dvorac kralja Nikole, Stari grad, Tvrđava Besac i Stara maslina)**

Prepoznajući kulturu kao djelatnost od javnog interesa za Crnu Goru, a u skladu sa glavom II Zakona o kulturi, koja se odnosi na ostvarivanje javnog interesa u kulturi, Kulturni centar Bar je i u 2019.godini, uz podršku osnivača, obezbijedio uslove za ostvarivanje i razvoj svih oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva. U skladu s ovim Zakonom, Kulturni centar uspješno realizuje najraznovrsniji kulturni i umjetnički sadržaj kroz sljedeće djelatnosti:

- **Bibliotečko – informaciona**
- **Muzejsko – istraživačka**
- **Galerijsko – edukativna**
- **Prikazivačka (film)**
- **Kulturno – umjetnička**
- **Amaterizam**

Poseban vid djelatnosti ove institucije predstavlja organizacija i realizacija manifestacija festivalskog karaktera s međunarodnim učešćem, koje imaju veliki uticaj na samu destinaciju u kojoj se održavaju i predstavljaju najbolji način za njen marketing i promociju. Kao kulturni festivali i festivali od posebnog značaja u realizaciji Kulturnog centra ističu se: ljetnji festival multimedijalnih kulturnih sadržaja „Barski ljetopis“ i festival posvećen dječjem likovnom i literarnom stvaralaštvu, kao i stvaralaštvu za djecu „Susreti pod Starom maslinom“.

Pored ovih djelatnosti, Centar uspješno realizuje poslove pozorišne i izdavačke produkcije, kao i očuvanje i valorizaciju materijalne i nematerijalne kulturne baštine.

Multimedijalni karakter održanih programa, njegovanje i čuvanje kulturnog nasljeđa osnovna su odlika javnog djelovanja Kulturnog centra, po čemu je već duže vrijeme prepoznatljiv, ne samo u Crnoj Gori već i šire. Programi su bili raznovrsni, a kvalitetom i sadržajem doprinosili su podizanju ukupnog umjetničkog i kulturnog nivoa, kako samih programa, tako i njihovih konzumenata.

Kulturni centar uspješno saraduje, a i u narednom periodu će nastaviti saradnju sa NVO sektorom, kulturno-umjetničkim društvima, amaterskim organizacijama, pružati podršku održavanju edukativnih predavanja iz različitih društvenih oblasti i davati nesebičnu podršku svim vidovima humanitarnih akcija.

O svim aktivnostima Kulturnog centra, njegovoj osnovnoj djelatnosti i programima, redovno je i blagovremeno obavještavana javnost putem elektronskih i štampanih medija. Realizaciju programa pratilo je i štampanje reklamno- propagandnog materijala (plakati, pozivnice), dok su mjesečni programi redovno ažurirani elektronskim putem i postavljani na sajtu Kulturnog centra.

Na osnovu svega navedenog, može se zaključiti da je Kulturni centar Bar i u 2019. godini realizovao Plan i obezbijedio neophodne uslove za ostvarivanje i razvoj svih oblasti kulturno-umjetničkog stvaralaštva, kao i logističku, prostornu i scensko-tehničku podršku za potrebe raznovrsnih kulturnih aktivnosti.

* *
*

IZVJEŠTAJ O RADU DOMA KULTURE “Vladimir Popović - Španac”

Skoro svi javni segmenti *kulturno – umjetničke*, kao i *edukativno – stvaralačke* djelatnosti, realizovani tokom 2019. godine u Baru, u manjem ili većem obimu, našli su svoje mjesto u planu i programu RJ Dom kulture.

Realizovani programi, kao što se vidi iz prikazanog tabelarnog pregleda, bili su raznovrsni, a sudeći po njihovom umjetničkom kvalitetu i sadržaju, doprinijeli su boljem sagledavanju **procesa kulture**, tj. dešavanja na kulturnoj sceni našeg

grada, a što će svakako uticati na **novu programsku projekciju**, kako u sadržajnom, tako i domenu prilagođavanja tehničkih i prostornih kapaciteta RJ Dom kulture, izazovima vremena u kojem živimo. Tabelarni prikaz realizovanih programa najbolje govori o složenosti i o varijacijama, kako umjetničkog kvaliteta, tako i dometa istih.

PREGLED REALIZOVANIH PROGRAMA *januar – decembar 2019.*

	Datum	PROGRAM	PROSTOR
1.	25.01.2019.	Svetosavska akademija	Dom kulture
2.	06.03.2019.	Promocija knjige – Srpsko prosvetno društvo – Slovo ljubve	Dvorac
3.	13.03.2019.	Kulturno-umjetnički program - KUD “Rumija”	Dom kulture
4.	15.03.2019.	Humanitarni program – Gimnazija “Niko Rolović”	Dom kulture
5.	16.03.2019	Predavanje - NVO “Orijent”	Dom kulture
6.	17.03.2019.	Promocija knjige “Priče iz badanja”	Dvorac
7.	27.03.2019.	Promocija knjige Predraga Bujanje	Dvorac

8.	29.03.2019.	<i>Predavanje za maslinare i uljare iz Bara</i>	<i>Dvorac</i>
9.	30/31.03.2019	<i>Dani Frankofonije</i>	<i>Dvorac</i>
10.	17.04.2019.	<i>Koncert učenika Muzičke škole "Petar II Petrović Njegoš"</i>	<i>Dvorac</i>
11.	19.04.2019.	<i>Promocija knjige Poezije – Mladen Babović</i>	<i>Dvorac</i>
12.	21.04.2019.	<i>Koncert Vojnog orkestra- Ambasada SAD</i>	<i>Dvorac</i>
13.	23.04.2019.	<i>Književno veče - NVO "Nekazano"</i>	<i>Dvorac</i>
14.	24.04.2019.	<i>Koncert dječijeg hora</i>	<i>Dvorac</i>
15.	07.05.2019.	<i>Izložba – Ambasada Finske</i>	<i>Dvorac</i>
16.	10.05.2019.	<i>Opštinsko takmičenje recitatora</i>	<i>Dom kulture</i>
17.	15.05.2019.	<i>Predavanje na temu MELANOM-Bolnica</i>	<i>Dvorac</i>
18.	16.05.2019.	<i>Građanski sat za omladinsku populaciju – Opština Bar</i>	<i>Dvorac</i>
19.	23.05.2019.	<i>XII Teatar Čedo Dragović</i>	<i>Dom kulture</i>
20.	24. 05.2019.	<i>XII Teatar Čedo Dragović</i>	<i>Dom kulture</i>
21.	25. 05.2019.	<i>XII Teatar Čedo Dragović</i>	<i>Dom kulture</i>
22.	26. 05.2019.	<i>XII Teatar Čedo Dragović</i>	<i>Dom kulture</i>
23.	05.06.2019.	<i>Čitalačko veče – Biblioteka "Ivo Vučković"</i>	<i>Biblioteka</i>
24.	07.06.2019.	<i>Književno veče – Gosti iz Moskve</i>	<i>Dvorac</i>
25.	11.06.2019.	<i>Izložba slika akademskih slikara, braće Zorana i Zdravka Krulja</i>	<i>Dvorac</i>
26.	12.06.2019.	<i>Javno predavanje o nasilnom ekstremizmu</i>	<i>Dvorac</i>
27.	18.06.2019.	<i>Veče posvećeno Milu Damjanoviću i Antu Đedoviću – SUBNOR Bar</i>	<i>Dvorac</i>
28.	24.06.2019.	<i>Predavanje – Savez Izviđača CG</i>	<i>Dvorac</i>
29.	24.06.2019.	<i>Promocija zbirke pjesama Božidara Nikolića Čarlija</i>	<i>Dvorac</i>

30.	25.06.2019.	<i>Dodjela diploma – Opština Bar</i>	<i>Dvorac</i>
31.	27.06.2019.	<i>Književno veče Slavice Milošević</i>	<i>Dvorac</i>
32.	28.06.2019.	<i>Džez koncert</i>	<i>Dom kulture</i>
33.	28.06.2019.	<i>Predavanje na temu “Pravo na vodu”</i>	<i>Dvorac</i>
34.	28.06.2019.	<i>Tribina Crnogorski iseljenici u latinskoj americi- Matica crnogorska</i>	<i>Dvorac</i>
35.	18.07.2019.	<i>Solistički koncert Jovane Jaramaz</i>	<i>Dvorac</i>
36.	05.07.2019.	<i>Festival Elite Koncert – Ruskih muzičara</i>	<i>Dvorac</i>
37.	19.08.2019.	<i>Premijera pozorišne predstave “Balkanska carica”, u produkciji KC Bar</i>	<i>Stari grad</i>
38.	20.08.2019.	<i>“Balkanska carica” - repriza</i>	<i>Stari grad</i>
39.	21.08.2019.	<i>“Balkanska carica” - repriza</i>	<i>Stari grad</i>
40.	26.08.2019.	<i>Internacionalni makedonski festival folklor</i>	<i>Ljetnja pozornica</i>
41.	14.09.2019.	<i>Džez koncert</i>	<i>Dvorac</i>
42.	17.09.2019.	<i>Prezentacija vodiča za poznavanje maslinovog ulja - Udruženje maslinara Bar</i>	<i>Plato ispred Dvorca</i>
43.	02/05.10.2019	<i>Forum of Slavic cultures</i>	<i>Dvorac</i>
44.	11.10.2019.	<i>Audicija za mjuzikl</i>	<i>Dvorac</i>
45.	18.10.2019.	<i>Program – NVO “Svetionik”</i>	<i>Dvorac</i>
46.	19.10.2019.	<i>Virski festival humora</i>	<i>Virpazar</i>
47.	07.11.2019.	<i>111 godina crnogorske Željeznice</i>	<i>Dvorac</i>
48.	08.11.2019.	<i>Autorko veče Rajka Joličića</i>	<i>Dvorac</i>
49.	09.11.2019.	<i>Književno veče - NVO “Nekazano”</i>	<i>Dvorac</i>
50.	14.11.2019.	<i>Izložba POP ROCK scena Bara</i>	<i>Galerija</i>
51.	17.11.2019.	<i>Koncert - KUD “Sv. Jovan Vladimir”</i>	<i>Dom kulture</i>

52.	18.11.2019.	Susreti pod Starom maslinom 2019.	Mirovica
53.	19.11.2019.	Susreti pod Starom maslinom 2019.	Dom kulture
54.	22.11.2019.	Program povodom Dana Opštine Bar	Dvorac
55.	23.11.2019.	Program povodom Dana Opštine Bar	Galerija
56.	24.11.2019.	Program povodom Dana Opštine Bar	Dom kulture
57.	29.11.2019.	Pozorišna predstava "Mrtve duše"	Dom kulture
58.	29.11.2019.	Koncert Ruskog hora	Galerija
59.	30.11.2019.	Makedonski hor "Herovini"	Dvorac
60.	01.12.2019.	Pozorišna predstava "Princeza Ksenija"	Dom kulture
61.	02.12.2019.	Program - NVO "Adrija"	Dvorac
62.	02.12.2019.	Izložba 3D eskponata – Savez slijepih CG	Dom kulture
63.	03.12.2019.	Prezentacija projekat GENERATOR B	Dvorac
64.	05.12.2019.	Promocija projekata NVO – Konkurs za raspodjelu sredstava	Dvorac
65.	06.12.2019.	Književno veče - NVO "Nekazano"	Dvorac
66.	11.12.2019.	Izložba "Crna Gora u djelima Petra Lubarde"	Dvorac
67.	12.12.2019.	Obilježavanje međunarodnog dana ljudskih prava	Dvorac
68.	13.12.2019.	Promocija knjige Božidara Bonje Ivanovića	Dvorac
69.	13.12.2019.	Izložba Mehmeda Suljevića - Centar za manjine Crne Gore	Galerija
70.	17.12.2019.	Književno veče – Vasko Lalošević	Dvorac
71.	18.12.2019.	Prezentacija kulturne baštine starog grada Bara	Dvorac
72.	19.12.2019.	Novogodišnje čarolije: 19 - 29.12. u Domu kulture /JP Kulturni centar, TO Bar i NVO/ Kreativno-edukativne aktivnosti i novogodišnji program	Dom kulture

73.	20.12.2019.	<i>Maslinari o projektima u maslinarstvu</i>	<i>Dvorac</i>
74.	20.12.2019.	<i>Kulturno - umjetnički program - Folklorni ansambl "Rumija" Bar</i>	<i>Dom kulture</i>
75.	21.12.2019.	<i>Književno veče - NVO "Nekazano"</i>	<i>Dvorac</i>
76.	21.12.2019.	<i>Božićni koncert</i>	<i>Dom kulture</i>
77.	22.12.2019.	<i>Dječija predstava „Kraljević i prosjak“</i>	<i>Dom kulture</i>
78.	22.12.2019.	<i>Koncert - KUD "Sv. Jovan Vladimir"</i>	<i>Dom kulture</i>
79.	24.12.2019.	<i>Program sa Laureatom Stare masline 2019 – Dejanom Đonovićem</i>	<i>Dom kulture</i>
80.	25.12.2019.	<i>Novogodišnje čarolije / JP Kulturni centar Bar, TO Bar i NVO</i>	<i>Dom kulture</i>
81.	26.12.2019.	<i>Koncert u podne</i>	<i>Dom kulture</i>
82.	26.12.2019.	<i>Dodjela novogodišnjih paketića za djecu – Luka Bar</i>	<i>Dom kulture</i>
83.	27.12.2019.	<i>Novogodišnje čarolije / JP Kulturni centar Bar, TO Bar i NVO</i>	<i>Dom kulture</i>
84.	27.12.2019.	<i>Dječija predstava "Kapetan Džon Pipfoks"</i>	<i>Dom kulture</i>
85.	27.12.2019.	<i>Novogodišnje čarolije / JP Kulturni centar Bar, TO Bar i NVO</i>	<i>Dom kulture</i>
86.	28.12.2019.	<i>Novogodišnje čarolije / JP Kulturni centar Bar, TO Bar i NVO</i>	<i>Dom kulture</i>
87.	28.12.2019.	<i>Dječiji film "Crvenkapa"</i>	<i>Dom kulture</i>
88.	29.12.2019.	<i>Druženje sa Djeda Mrazom – Rajko Joličić</i>	<i>Dom kulture</i>
89.	29.12.2019.	<i>Novogodišnje čarolije od 19. do 29. decembra u Domu kulture / JP Kulturni centar Bar, TO Bar i NVO / Kreativno-edukativne aktivnosti i novogodišnji program</i>	<i>Dom kulture</i>

Iz tabelarnog pregleda realizovanih programa izdvajamo MATIČNE PROGRAME, koji čine okosnicu redovne djelatnosti ove radne jedinice:

INVESTICIJE

REALIZOVANO:

Krećenje i prilagođavanje funkcionalnijoj upotrebi hola Doma kulture
Stalna postavka filmskih plakata u holu Doma kulture
Instaliranje pristupne rampe za lica s posebnim potrebama
Instaliranje *reklamnog panoa - displaya za film i pozorište* na glavnom gradskom trgu i ispred Doma kulture

PRIORITETNI PROJEKTI:

Nabavka savremene tehničke opreme za kvalitetno prikazivanje filmova i
POKRETANJE BIOSKOPA
Nabavka adekvatnog Pikap (*Pick up*) vozila za potrebe Doma kulture
Sanacija velike sale Doma kulture sa posebnim akcentom na adaptaciju scenskog prostora i mokrog čvora u istom objektu

RJ Dom kulture učestvuje u svim kulturnim i društvenim dešavanjima u Baru i tako, tehnički i organizaciono, doprinosi da se, kroz stvaralačku različitost i prezentaciju kulture svih konfesija, ostvari slika jednog jedinstvenog prostora kulture grada Bara.

IZVJEŠTAJ O RADU NARODNE BIBLIOTEKE I ČITAONICE «IVO VUČKOVIĆ»

U 2019. godini Narodna biblioteka i čitaonica „Ivo Vučković“, kao organizaciona jedinica JP Kulturni centar Bar, poslovala je u skladu sa važećim normativnim aktima Centra, baziranim na zakonu, pravilnicima i standardima bibliotečke struke Crne Gore. Djelatnost je obavljala kroz rad matičnog odjeljenja u Baru i ogranka u Ostrosu, koji je od 2. jula 2018. god. ponovo otvoren za korisnike bibliotečkih usluga, dok područno

odjeljenje u Starom Baru i dalje koristi NVO „Udruženje maslinara“, a u Virpazaru Mjesna zajednica.

Na kraju ovog izvještajnog perioda, većinu planiranih zadataka Biblioteka je uspješno realizovala, a pojedinačno, po segmentima, **pregled ostvarenih rezultata je sljedeći:**

PROJEKAT VIRTUELNA BIBLIOTEKA CRNE GORE

Kao punopravna članica Bibliotečko-informacionog sistema COBISS.CG, Narodna biblioteka i čitaonica „Ivo Vučković“ je, u okviru državnog projekta *Virtuelna biblioteka Crne Gore* od 2007. godine preuzela COBISS platformu za automatizaciju svog poslovanja i u tom segmentu rada postigla zapažene rezultate.

Stručne poslove u Biblioteci obavlja deset izvršilaca: osam knjižničara (SSS), jedan bibliotekar (VSS) i rukovodilac - viši bibliotekar (VSS). Bibliotečki radnici su stručno osposobljeni i imaju licencu za rad u COBISS/3 programu, koji se koristi u punom kapacitetu (katalogizacija monografskih i serijskih publikacija i neknjižne građe, kao i elektronska pozajmica publikacija). U 2019. godini, Biblioteka je svoju elektronsku bazu obogatila sa 2.393 novih cobiss zapisa monografskih i serijskih publikacija, kao i neknjižne građe (kreiranih, dopunjenih ili preuzetih iz uzajamne elektronske baze), a u lokalnoj bazi COBISS-a, koja se kontinuirano dopunjava, na kraju 2019. godine pohranjeno je ukupno 41.692 zapisa, od čega su 41.348 knjige, a 344 periodika i neknjižna građa. Vrijedi pomenuti da se na planu automatizacije kataloške obrade publikacija barska Biblioteka već godinama svrstava među najuspješnije u zemlji, a jedna je od rijetkih javnih biblioteka koja vodi i elektronsku pozajmicu knjiga. Sljedeća faza rada na njenom osavremenjivanju, planirana za 2020. godinu, jeste digitalizacija knjižnog fonda, u prvom redu zavičajne zbirke Biblioteke.

Da se u Biblioteci posebna pažnja posvećuje edukaciji i stručnom usavršavanju radnika, svjedoči i podatak da je bibliotekarka u martu mjesecu pohađala na Cetinju kurs „Upotreba programske opreme COBISS/3 - redakcija inicijalne baze CONOR.CG, kao i učešće bibliotečkog osoblja na prezentaciji COBISS-a u aprilu na Cetinju i realizaciji radionice „Marakeški sporazum“ u organizaciji Biblioteke za slijepe iz Podgorice.

BIBLIOTEČKI FOND

Evidencije pokazuju da je **na kraju 2018. godine**, knjižni fond Biblioteke iznosio ukupno 84.224 publikacije, od čega su 71.457 monografske (60.852 knjige za odrasle i 10.605 knjige za djecu) i 12.767 serijske publikacije (9.161 su dnevni i nedjeljni listovi, a 3.606 su časopisi i druga periodika). Zajedno sa neknjižnom građom, koja broji 1.658 jedinica, Biblioteka je u svom fondu posjedovala ukupno 85.882 bibliotečke jedinice.

Tokom 2019. godine, iz objektivnih razloga, rashodovano je ukupno 3.270 bibliotečkih jedinica, od čega su 904 knjige (779 za odrasle i 125 za djecu), a 2.366 su primjerci dnevne i revijalne štampe iz 2015. godine, koji sadrže ukupno 12 naslova.

Kada je riječ o **obogaćivanju i obnavljanju fondova u 2019. godini**, knjižni fond Biblioteke prinovljen je sa ukupno 3.491 novih publikacija, od čega su 1.104 tomovi knjiga (844 za odrasle i 260 za djecu), a 2.387 tomovi (27 naslova) periodičnih izdanja: 2.330 su dnevni, nedjeljni i revijalni listovi (10 naslova), a 57 su časopisi i ostala periodika (17 naslova).

1. Prinovljeni fond knjiga (1.104 toma) dobijen je na sljedeći način:

- A) Kupovina od izdavača, knjižara, trafika i autora: 331 knjiga (262 za odrasle i 69 za djecu), za čiji otkup je utrošeno 2.249,92 € (od prihoda članarine)
- B) Vlastita izdanja Kulturnog centra Bar: 33 knjige (28 za odrasle i 5 za djecu)
- C) Poklon pojedinaca i ustanova: 740 knjiga (554 za odrasle i 186 za djecu)

Od pojedinaca, **najizdašniji darodavci knjiga** i u 2019. godini bili su građani Bara: Tara i Karla Miranović, Milan i Momir Vujović, Božidar Strugar, Medija Nuredinovski, Radmila i Darinka Škuletić, Gordana Putica, Ivana Raković i Rajko Joličić, kao i Andrej Nikolaidis, književnik iz Ulcinja. Od izdavačkih ustanova i institucija, izdvajaju se svojim donacijama: Međunarodno udruženje književnih stvaralaca i umjetnika „Nekazano“ iz Bara i CANU iz Podgorice.

Vrijedi pomenuti da je i naša Biblioteka, nakon darovanja svojih knjiga iz neobrađenog fonda barskoj Srednjoj ekonomskoj školi, u cilju formiranja njihove školske biblioteke, ove godine izdvojila 960 knjiga različite žanrovske forme za poklon NVO „Prijatelji Biblioteke Njegoš“ iz Nikšića.

2. Prinovljeni fond periodike (2.387 tomova – ukupno 27 naslova) dobijen je :

A) Kupovina : 2.330 tomova (10 naslova) dnevnih, nedjeljnih i revijalnih listova. Za njihov otkup izdvojeno je ukupno 1.725,66€.

B) Poklon : 57 tomova (17 naslova) časopisa, godišnjaka, biltena i zbornika

3. Prinovljeni fond neknjižne građe broji svega 13 novih bibliotečkih jedinica, koje čine: DVD-R, izložbeni katalogi i programi manifestacija.

REZIME: Na kraju 2019. godine, Biblioteka posjeduje ukupno 86.116 bibliotečkih jedinica, od čega knjižni fond broji 84.445 jedinica: 71.657 su monografske publikacije (60.917 knjige za odrasle i 10.740 knjige za djecu), a 12.788 su serijske publikacije (9.125 su dnevni i nedjeljni listovi, dok su 3.663 časopisi i druga periodika). Neknjižni fond iznosi ukupno 1.671 jedinicu.

Dakle, nakon rashodovanja knjiga i periodike, te prinovljavanja pojedinačnih fondova, Biblioteka je u ovom izvještajnom periodu bogatija za 234 nove bibliotečke jedinice.

Pored navedenog fonda, Biblioteka je u zasebnoj prostoriji Doma revolucije smjestila ukupno **434 zvučne knjige (CD-ROM)**, koje su vlasništvo Organizacije slijepih za Bar i Ulcinj i Biblioteke za slijepe iz Podgorice. One se ustupaju besplatno na korišćenje svim zainteresovanim licima, ne samo slabovidim i slijepim osobama, a ovaj vid pozajmice koristilo je svega nekoliko članova, kojima je pozajmljeno desetak zvučnih knjiga. Stoga će se u narednom periodu raditi više na animiranju članstva u korišćenju fonda zvučne biblioteke.

KORISNICI BIBLIOTEČKIH I ČITAONIČKIH USLUGA

U odnosu na prethodnu godinu, kada je bibliotečke usluge koristilo 829 aktivnih članova (554 su odrasli, a 275 djeca), ove godine se broj upisanih znatno povećao i iznosi ukupno 1.101 novih članova (684 odrasli i 417 djeca), od kojih su 1.046 korisnici matičnog odjeljenja u Baru (657 odrasli i 389 djeca), a 55 su članovi ogranka u Ostrosu (27 odraslih i 28 djeca). Evidencije pokazuju da je porastao broj učenika osnovnih škola, kao i korisnika područnog odjeljenja u Ostrosu. To se postiglo zahvaljujući, prije svega, brojnim akcijama koje je Biblioteka sprovedla kako bi, u vremenu dominacije interneta i prodora elektronske knjige, zadržala svoje članstvo. Smanjenjem iznosa članarine putem kolektivnog upisa registrovano je 98 članova (87 odrasli i 11 djeca); besplatnim upisom: a) povodom Svjetskog dana knjige - 385 novih članova (287 odrasli i 98 djeca); b) u okviru akcije „Biblioteka za studente“ - 28 studenata; c) povodom Dječje nedjelje, na prijedlog JUOŠ „Jugoslavija“ besplatno je upisano 135 učenika ove škole; zatim 41 radnik Kulturnog centra, kao i 6 počasnih članova. Ovo pokazuje da, iako članarina nije

skupa, naši sugrađani teže da se u Biblioteku upišu bez novčane nadoknade, ali govori i o njihovoj zainteresovanosti za knjigu i čitanje, što je danas, u ekspanziji savremene tehnologije, ohrabrujuće. Kada je riječ o strukturi upisanih, knjižni fond je najviše koristila školska omladina (645) i to: 413 učenici osnovnih škola, 158 srednjoškolci i 74 studenti, a 4 člana su polaznici predškolskih ustanova. Potom slijede ostali profili korisnika: 275 zaposleni, 42 intelektualci, 60 penzioneri, 73 domaćice i 2 naučna radnika, što pokazuje da je struktura članstva usklađena sa standardima i potrebama biblioteke javnog tipa. Sem toga, iako je godišnja članarina za upis i ove godine bila simbolična (odrasli korisnici 10,00€, a djeca 5,00€), od prihoda članarine (ukupno 3.290€) Biblioteka je kontinuirano prinovljavala svoje fondove novim i traženim naslovima, što je uticalo na povećano interesovanje čitalaca za njihovu pozajmicu. Inače, u elektronskoj bazi korisnika evidentirano je do kraja 2019. godine ukupno 3.220 upisanih članova (1.988 su odrasli, a 1.232 djeca), ali veliki broj registrovanih članova nije koristio knjižni fond u tekućoj godini. Tokom 2019, korisnici bibliotečkih usluga posjetili su tri pozajmna odjeljenja i čitaonicu u matičnoj Biblioteci i ogranku u Ostrosu ukupno 17.876 puta (13.185 su odrasli posjetiooci, a 4.691 djeca). Od toga je registrovano 5.502 korišćenja čitaoničkih usluga, 7.683 pozajmnog odjeljenja za odrasle i 4.691 dječjeg odjeljenja. Evidentirane su i kolektivne posjete učenika barskih osnovnih škola (90), dok je na programima koje je organizovala Biblioteka u čitaoničkom prostoru zabilježeno ukupno oko 250 posjetilaca i učesnika.

CIRKULACIJA I KORIŠĆENJE FONDOVA

Cirkulacija knjižnog fonda Biblioteke u 2019-oj je zadovoljavajuća i bilježi blagi porast u odnosu na prethodnu godinu. Na pozajmicu članovima je ustupljeno na korišćenje 21.925 knjiga iz pozajmnih odjeljenja matične Biblioteke i ogranka Ostros (13.804 za odrasle i 8.121 za djecu), a odloženo je 19.718 vraćenih knjiga (12.610 za odrasle i 7.108 za djecu). Publikacije iz čitaonice korišćene su ukupno 5.502 puta, od čega je 4.537 puta čitana dnevna i revijalna štampa, a 966 knjige koje se ne iznose van Biblioteke (928 za odrasle i 38 za djecu). Iz zavičajne zbirke, oko 100 publikacija je ustupljeno na korišćenje u prostorijama Biblioteke.

U cilju zaštite knjižnog fonda, knjižničari su zaboravnim članovima, putem SMS poruka, poslali 511 opomena za neblagovremeno vraćanje knjiga (294 su odrasli korisnici i 217 djeca), a 10 knjiga (6 za odrasle i 4 za djecu) su nadoknađene umjesto izgubljenih ili nevraćenih.

Na kraju ove godine, korisnici duguju Biblioteci 2.207 pozajmljenih knjiga, što pokazuje da je cirkulacija knjižnog fonda usklađena sa prihvaćenim standardima. Neknjižna građa, izuzev nekoliko zvučnih knjiga za slijepe, nije ustupana na korišćenje.

JAVNA DJELATNOST BIBLIOTEKE

U segmentu javne djelatnosti, Biblioteka je u ovom izvještajnom periodu odustala od klasičnih književnih večeri i promocija knjiga, jer ih na barskoj književnoj sceni ima dovoljno u organizaciji drugih subjekata, ali je u svom čitaoničkom prostoru, uglavnom u

saradnji sa NVO, realizovala radionice edukativnog karaktera namijenjene različitim profilima interesovanja. Riječ je o pet radionica NVU Centar za pravo djeteta CG, koji je, u saradnji sa Vladom CG i uz podršku UNICEF-a, realizovao projekat „Pravilan pristup pravdi za djecu u Crnoj Gori“, na kojima je prisustvovalo oko 130 učenika dvije osnovne i dvije srednje škole i 20-ak roditelja. Takođe je održana radionica Centra za zaštitu ptica (oko 20 učesnika), a u organizaciji Saveza slijepih Crne Gore „Marakeški sporazum“ (oko 20 učesnika). Sem toga, Biblioteka je, u saradnji sa KUD „Jedinstvo“ iz Bara, organizovala Omaž njihovim preminulim članovima (30 učesnika).

O svim aktivnostima Biblioteke i pojedinim segmentima njenog poslovanja, pa i o javnoj i programskoj djelatnosti, redovno je i blagovremeno izvještavana šira javnost putem sredstava informisanja. Tradicionalno, nastavljena je uspješna saradnja sa drugim bibliotekama i ustanovama u zemlji i regionu, posebno sa Nacionalnom bibliotekom Crne Gore „Đurđe Crnojević“ Cetinje.

IZDAVAČKA DJELATNOST

U 2019. godini, Kulturni centar Bar je svoju izdavačku produkciju, u okviru Biblioteke „Barski ljetopis“, obogatio sa četiri nove publikacije različite žanrovske forme, koje, kao autori ili priređivači, potpisuju književni stvaraoci i poslenici kulture iz Bara.

Objavljeni su sljedeći naslovi:

1. „Na razmeđu svjetova i epoha“ (drugo izdanje) – Milun Lutovac (politika i biografija)
2. „Itija: rukopis iz sna“ – Milica M. Vukmanović (poezija)
3. „Trosjenka vremena“ – Miroslav Jovanović Timotijev (poezija)
4. „XXXIII Susreti pod Starom maslinom“ – urednik Milun Lutovac (bilten)

Cilj programske orijentacije izdavačke djelatnosti Kulturnog centra Bar jeste da podstiče literarno, publicističko i naučno stvaralaštvo, prije svega barskih pisaca, ali i autora iz drugih sredina, odnosno da upozna užu i širu javnost sa kulturnim i istorijskim nasljeđem naše Opštine.

PJESNIČKI PARK

Ove godine Pjesnički park je obogaćen još jednim pjesničkim kamenom, koji je donacija barskih privrednika braće Željka i Slobodana Mališića. U okviru XXXIII festivala „Susreti pod Starom maslinom“, na Pjesnički kamen, pored Doma revolucije, uklesano je ime ovogodišnjeg dobitnika tradicionalne nagrade „Stara maslina“, Dejana Đonovića, poznatog pisca, glumca, kompozitora, scenariste i autora brojnih igrokaza za djecu iz Herceg Novog. Laureat je u zasadu maslina posadio mlado stablo masline, a potom je pročitao i predao moru svoju poruku mira, što je lijepa tradicija ove manifestacije dječjeg stvaralaštva i stvaralaštva za djecu, koja je prepoznatljiva po svojoj kulturnoj misiji, ne samo u Crnoj Gori, već i u regionu. Pjesnički park je, inače, veoma lijep kutak za

najmlađe poštovaoce pisane riječi, ali nije dovoljno iskorišćen, pa će u narednom periodu, na tom kulturnom mjestu, Biblioteka organizovati nekoliko programa za djecu i mlade u cilju popularizacije knjige i čitanja.

MATIČNA SLUŽBA

U okviru Matične službe, kao veoma važnog segmenta bibliotečke djelatnosti, i pored nedostatka još jednog bibliotekara sa visokom stručnom spremom, kontinuirano je praćen rad školskih biblioteka u opštini Bar i radnicima zaduženim za njihovu djelatnost pružana stručna pomoć u domenu obrade knjiga i smještaja bibliotečke građe. Rukovodilac Biblioteke je ove godine obišao sve školske biblioteke u barskoj opštini, a nakon uvida u njihovo stvarno stanje, izvještaj o obavljenom nadzoru nad stručnim radom prosljedio direktorima škola, kao i matičnoj službi Nacionalne biblioteke na Cetinju. Biblioteka uredno vodi elektronski matični registar, redovno prikuplja i ažurira statističke i druge podatke vezane za rad školskih biblioteka, pravi analize i sumira stanje jedanaest biblioteka osnovnih i srednjih škola, a njihovi statistički izvještaji za školsku 2018/2019 godinu upućeni su Nacionalnoj biblioteci „Đurđe Crnojević“ na Cetinju. U ovom domenu poslovanja, Biblioteka bi postizala još bolje rezultate da ima uposlenog bibliotekara sa VSS, koji bi prvenstveno obavljao poslove matične službe. Iz tog razloga, kao i potrebe reorganizacije rada u ovoj organizacionoj jedinici, rukovodilac je pripremio izmjene i dopune Sistematizacije poslova i radnih zadataka u matičnoj Biblioteci, koji će tokom 2020-e predložiti na razmatranje i usvajanje Upravnom odboru Kulturnog centra.

INVESTICIONA ULAGANJA

U ekonomsko-investicionom segmentu poslovanja, u Biblioteci je na kraju 2019. i samom početku 2020. godine izvršeno renoviranje svih bibliotečkih prostorija i tom prilikom su obavljani programom predviđeni poslovi: krećenje zidova, promjena podnih obloga i trakastih zavjesa; nabavka novih i popravka starih stolica i taburea; izrada drvenih polica za knjige na dječjem odjeljenju; kupovina dvije klime; popravka slomljenih prozora na dječjem odjeljenju; zamjena polomljenog stakla na okruglim čitaoničkim stolovima; popravka termoakumulacionih peći i dr. Zahvaljujući tome, bibliotečko osoblje je konačno dobilo odgovarajuće uslove za rad, a Biblioteka je adaptacijom i svojim novim ambijentom postala prijatan kutak za posjetioce, njene članove i ljubitelje pisane riječi.

REKAPITULACIJA

Rezultate rada Biblioteke u 2019. godini najbolje ilustruje zaključak iz zapisnika o izvršenom redovnom godišnjem stručnom nadzoru referenta Matične službe Nacionalne biblioteke Crne Gore „Đurđe Crnojević“ Cetinje, u kojem je, između ostalog, navedeno: „...Narodna biblioteka i čitaonica „Ivo Vučković“ u svim segmentima svog djelovanja postiže rezultate koji mogu poslužiti kao primjer većini gradskih biblioteka u zemlji...“

IZVJEŠTAJ O RADU GALERIJE “Velimir A. Leković”

Programske aktivnosti u Galeriji “Velimir A. Leković” odvijale su se u skladu sa planom i programom rada za 2019. godinu, kao i osnovnom djelatnošću koja podrazumijeva kontinuirano praćenje i promovisanje rada na polju likovne umjetnosti.

Tokom 2019. godine Umjetnička galerija “Velimir A. Leković” organizovala je 15 programa: 4 kolektivne i 8 samostalnih izložbi, 2 koncerta, kao i likovni program Festivala “Susreti pod Starom maslinom”.

JANUAR / FEBRUAR

U Galeriji “Velimira A. Leković”, u saradnji sa NVO “Novo Sutomore”, postavljena je izložba slika mlade akademske slikarke **Margret Paide iz Estonije**.

Inspirisana MEDITERANOM i njegovim prirodnim ljepotama, Margaret Paide stvara svijet originalnog ekspresionističkog izraza. Likovnu kritiku, osvrt na likovni rad Margret Paide pripremila je akademska slikarka i vajarka Maja Čakalović, koja je i otvorila izložbu.

MART

Otvorena je izložba **Vladimira Vlada Iličkovića**, barskog umjetnika koji se već četiri decenije opsesivno bavi maslinom, njenom simbolikom i likovnom znakovnošću. Ovo je Iličkovićeve deveta i moglo bi se reći **retrospektivna izložba**, koju je otvorio prof. Neđeljko Đurović.

APRIL

.U Galeriji “Velimir A. Leković” prikazana je postavka “**MOZAIK WORKSHOP MONTENEGRO**”. Postavka sadrži stotinjak radova polaznika “**Ljetnje škole mozaika**”, koju sedam godina, u Starom gradu, pod pokroviteljstvom “Barskog ljetopisa”, vodi mr **Petar Vujošević**.

Vujošević živi i radi u Baru i Beogradu. Diplomirao je slikarstvo na Fakultetu likovnih umjetnosti u Beogradu i magistrirao na istom fakultetu – zidno slikarstvo. Takođe,

diplomirao je žurnalistiku na Fakultetu političkih nauka u Beogradu. Član je ULUCG-a, ULUPUDS-a, AIMC-a (Međunarodno udruženje za moderni mozaik).

IZLOŽBA UČENIČKIH LIKOVNIH RADOVA I UMJETNIČKIH FOTOGRAFIJA

Na šetalištu kralja Nikole, srednja **Ekonomsko-ugostiteljska škola iz Bara**, u saradnji sa Umjetničkom galerijom „Veliša A. Leković“, organizovala je izložbu učeničkih likovnih radova i umjetničkih fotografija.

Ideja o izložbi potekla je od direktorice Ekonomske škole, Tijane Vukčević. Izložbu su pripremile profesorka Magdalena Jovetić, koja vodi sekciju „Zdravi mladi ljudi“ i profesorka umjetnosti Neda Popović sa njihovim učenicima.

U Galeriji „Velimir A. Leković“, 25.04.2019, otvorena je humanitarna **IZLOŽBA RADOVA BARSKIH AKADEMSKIH UMJETNIKA**. Prikupljena sredstva namijenjena su Narodnoj kuhinji u Baru.

MAJ

Otvorena je izložba **“HIMNA ČOVJEKU”** (40 slika - ilustracija “Bhagavad Gite”, iz centralnog dijela čuvenog vedskog epa Mahabharata) i 40 slika (ilustracija poezije Rabindranta Tagore) umjetnice, doc. dr **Tatjane BURZANOVIĆ** iz Podgorice.

Sa otvaranja izložbe **“HIMNA ČOVJEKU”** u Galeriji

JUL

IZLOŽBA AKADEMSKIH LIKOVNIH UMJETNIKA GRADA BARA

Likovni program 32. izdanja „*Barskog ljetopisa*“, započeo je u Galeriji „Veliša A. Leković“ kolektivnom izložbom barski akademskih likovnih umjetnika.

PROGRAM "BARSKOG LJETOPISA"
JUL – AVGUST

SEPTEMBAR

U Galeriji "Velimir A. Leković", 15. 09. 2019, otvorena je izložba slika "**Ispod površine**", **Vladana Ranđelovića**, autora iz Niša, kojom je otpočela jesenja likovna sezona.

Postavka sadrži tridesetak ulja na platnu, koju katarakteriše emocionalna dimenzija povezana sa iskrenim stvaralačkim činom.

OKTOBAR

Izložba "**VICTORY**" **Dragana Markovića** iz Podgorice

Postavku čine istorijski jedrenjaci karakteristični za period od XV do XIX vijeka. Od 35 modela brodova u boci, koliko ih je do sada izradio, u Galeriji "Velimir A. Leković" u Baru Marković je izložio 11 jedrenjaka i priču o njima "oživljava" u takozvanim pletenkama, velikim staklenim bocama, koje su se nekada čuvale pod voltovima starih crnogorskih kuća i koristile za čuvanje vina.

NOVEMBAR

PROŠLOST BARA KROZ POP ROCK MUZIKU

Sa otvaranja izložbe "NAJLJEPŠE SU PJESME TEBI OSTALE"

NOVEMBAR

U Domu kulture, 19. novembra 2019, u okviru XXXIII Festivala "Susreti pod Starom maslinom", dodijeljene su nagrade za najbolje likovne radove.

Žiri u sastavu: **Maja Čakalović**, akademski vajar, predsjednik žirija, slikar **Muharem Muratović** i **Milun Lutovac**, rukovodilac Galerije "Velimir A. Leković" zasjedao je 9. novembra i donio odluku da prvu nagradu dodijeli **Nemanji Čoroviću**, učeniku osmog razreda OŠ "Orjenski bataljon" iz Bijeje. Druga nagrada pripala je **Luki Dujoviću**, učeniku sedmog razreda OŠ "Kekec", čiji je mentor **Goran Četković**, a treća, **Mili Božović**, učenici drugog razreda Druge osnovne škole iz Budve. Specijalna nagrada za kolektivni rad pripala je učenicima OŠ "Ivo Vizin" iz Prčanja i njihovoj mentorki **Dubravki Milivojević**.

IZLOŽBA POVODOM DANA OPŠTINE BAR

U okviru programa PROSLAVE DANA BARA, u Galeriji "Velimir A. Leković" otvorena je izložba Baranina **Marka Čakalovića** pod nazivom "**STANJA DISPERZIJE**".

KONCERT U GALERIJU

Horsko društvo „ZIMA“ u Galeriji „Velimir A. Leković“ održalo je KONCERT na kome su nastupile sve tri sekcije – dječji hor „Sloga“, mlađi hor „Slavuj“ i kamerni hor „Zima“. Pored klasičnih, izveli su i duhovne pjesme, a posebnu pažnju posvetili su najmlađima, koji su, pored horskih, imali i solo nastupe.

Horsko društvo „ZIMA“ u Galeriji

DECEMBAR

U Galeriji “Velimir A. Leković”, u saradnji sa Centrom za razvoj kulture manjina Crne Gore, otvorena je izložba “**NOVA REALNOST**” akademskog slikara **MEHMEDA SULJEVIĆA**.

KONCERT U GALERIJU “VELIMIR A. LEKOVIĆ”

HOR “ANTIVARI MUSICA” održao je u Galeriji “Velimir A. Leković” KONCERT na kojem je promovisan projekat koji je podržan na javnom konkursu Turističke organizacije Bar “Valorizacija naše kulturne baštine”.

Program je obuhvatio umjetničku obradu najpoznatijih izvornih, crnogorskih narodnih pjesama, a na izvanrednom koncertu, uz članove hora, pod dirigentskim vođstvom mr Mira Kruščića, nastupili su poznata crnogorska sopranistkinja mr Aleksandra Vojvodić Jovović i profesori barske Muzičke škole, na flauti i harmonici – Tamara Stijepović i Bato Mehmedović.

Hor “ANTIVARI MUSICA” u Galeriji

INVESTICIJE

REALIZOVANO:

- Farbanje panoa na oba sprata
- Krećenje prizemlja i glavnog ulaza
- Instaliranje pristupne rampe za lica s posebnim potrebama

PRIORITETNI PROJEKTI:

- Nabavka savremene tehničke opreme, neophodne za kvalitetno plasiranje zvuka
- Instalacija OZVUČENJA
- Nabavka adekvatnog Pikap (*Pick up*) vozila za potrebe Galerije i Doma kulture
- URGENTNO - sanacija krova Galerije

* *

*

IZVJEŠTAJ O RADU ZAVIČAJNOG MUZEJA

Zavičajni muzej je, sa svoja četiri odjeljenja: istorijskim, arheološkim, istorijsko-umjetničkim i etnološkim, kao i službom zaštite i konzervacije, svoju programsku djelatnost u protekloj godini realizovao afirmišući kulturno-istorijske i umjetničke vrijednosti barske opštine i crnogorskog kulturnog prostora.

Muzejski material, koji se čuva u Muzeju, svjedoči o istorijskom, arheološkom i kulturno-umjetničkom nasljeđu Bara.

Zbirka muzejskih predmeta predstavlja jednu cjelinu, manjeg ili većeg obima, uglavnom srodnih predmeta po materijalu, obradi ili namjeni.

Arheološko odjeljenje posjeduje materijal višedecenijski skupljan na svim značajnim lokalitetima barske opštine. Raznovrsnost i značaj materijala podijeljen je u zbirke praistorije, antike i srednjeg vijeka.

U okviru **istorijskog odjeljenja**, čuvaju se muzejski predmeti vezani za kulturnu, vojnu i političku prošlost barske opštine. Ovaj materijal je podjeljen u nekoliko zbirki i kolekcija i to: starog oružja, odlikovanja, zastava, starih fotografija, knjiško-arhivskog materijala, broskog inventara i zbirka NOB-e. U istorijskom odjeljenju, tačnije u zbirci NOB-e čuvaju se i tri legata: legat Vladimir Popović Španac, legat Stane Tomašević i legat Jovana Tomaševića. Njih čine predmeti iz ličnog, ratnog, poslovnog, diplomatskog i porodičnog života.

U okviru **odjeljenja istorije umjetnosti**, materijal je razvrstan u nekoliko manjih zbirki slikarstva, crteža, grafika i skulptura, koje čine uglavnom djela zavičajnih stvaralaca, zatim manja zbirka ikona i zbirka primijenjene umjetnosti, čiji najveći dio predstavljaju autentični predmeti zanatsko-umjetničke izrade koji su pripadali nekadašnjem Dvorcu kralja Nikole.

Etnološko odjeljenja posjeduje nekoliko značajnih zbirki i to: narodne nošnje, nakita, tkanine, posuđa, pokućstva, alata, narodne privrede, kulturnih i običajnih predmeta. Ovi predmeti svjedoče o bogatoj i raznovrsnoj materijalnoj i duhovnoj kulturi barskog kraja.

Koncepcija stalne izložbene postavke zamišljena je tako da hronološki, po segmentima, prezentuje najznačajniji muzejski materijal sa područja opštine Bar, vezan za različite vremenske periode: praistoriju, antiku, srednji vijek, turski period, oslobođenje Bara 1878. godine od Turaka i razvoj Bara u prvim decenijama XX vijeka. U stalnoj postavci Muzeja izložen je i etnografski materijal sa područja opštine u izložbenim postavkama: Maslinarstvo u Baru i Narodna umjetnost barskog kraja.

Muzejska postavka Memorijal kralja Nikole odnosi se na djelimičnu rekonstrukciju enterijera nekadašnjeg dvorskog ambijenta. Bogata zbirka NOB-e i revolucije predstavljena je kroz stalnu muzejsku postavku u zgradi Doma revolucije.

Zavičajni muzej je u toku 2019. godine obavljao svoju djelatost prema vrstama poslova kako slijedi:

ISTRAŽIVANJE I PROUČAVANJE KULTURNIH DOBARA

U 2019. godini, Muzej je nastavio rad na sljedećim multidisciplinarnim istraživanjima:

- Rad na projektu ***Dvorac kralja Nikole kroz vrijeme***

U protekloj godini, kustosi muzeja Draginja Radonjić i Vladislav Kasalica započeli su rad na istraživanju historijata Dvorca kralja Nikole kroz više segmenata, počevši od arhivske građe, foto dokumentacije, prateći njegov razvoj od samih početaka, kada je služio kao ljetnjikovac kraljevske porodice, zatim različitih faza dogradnje i arhitektonskog oblikovanja, preko istraživanja perioda u kojima je imao različite namjene, sa posebnim osvrtom na vrijeme od kada je u njemu smješten Zavičajni muzej Bar.

- ***Istraživanja sakralnih spomenika kulture***

Nastavljena su istraživanja sakralnih spomenika kulture koji čine najveću skupinu nepokretnih kulturnih dobara na području opštine Bar. Pored srednjovjekovnih manastirskih središta, na području opštine nalazi se i veliki broj crkvenih hramova pravoslavne i katoličke konfesije, među kojima ima značajnih arhitektonskih ostvarenja. Takođe, i nekoliko islamskih sakralnih spomenika na području opštine imaju spomenička svojstva i vrijednosti.

- ***Istraživanje i proučavanje spomenika kulture***

Stalno i permanentno je vršeno istraživanje i produbljivanje znanja o mnogobrojnim spomenicima prošlosti barske opštine, kao i dešavanja i ljudi koji su ostavili značajan pečat na kulturu i život na ovim prostorima.

- ***Istraživanja i popis spomen obilježja na području opštine***

Rješenjem predsjednika Opštine broj 01-321/12 od 22.03.2019. godine, imenovana je Komisija za evidentiranje spomen obilježja na teritoriji opštine Bar.

Zadatak Komisije bio je da obiđe sva spomen-obilježja i izvrši: evidentiranje, premjer, utvrdi u kakvom su stanju, fotografiše, utvrdi lokalitet, parcelu i tekst sa natpisom spomen obilježja (spomen groblje, spomen kosturnica, spomen bista, spomen ploča, spomen kuća, spomen dom, memorijalni muzej, zadužbinski objekat), naziv javne ustanove i javnog preduzeća, naselja, javnog objekta (ulica, trg, put, česma i dr), koji izgledom, sadržajem, oznakom ili natpisom doprinosi trajnom očuvanju vrijednosti, značajnih događaja i uspomena na istaknute ličnosti, njegovanju ljudskih ideala i kulturno-istorijske

tradicije, odaje počast borcima za slobodu, civilnim žrtvama rata i masovnim stradanjima ljudi na teritoriji opštine.

U okviru organizovanja **radionice “ Žene - Žudnje – Prelasci “**, u domenu aktivnosti formiranja Muzeja žena, obavljena su istraživanja u vezi značajnih i emancipovanih žena na prostoru Bara. Riječ je o “običnim“ ženama, koje su, kroz svoje ponašanje, aktivnosti, inovacije i obrazovanje, ostale u sjećanju najbližih, ali i u sjećanju okoline. Cilj je bio raditi na istoriji ženskog sjećanja, koji treba ostati zapisan, a sve radi realizovanja osnivanja Muzeja žena. Radionica je održana 13. aprila 2019. godine u sali Zavičajnog muzeja.

II PRIKUPLJANJE I DOKUMENTACIJA KULTURNIH DOBARA

U okviru ove djelatnosti, Muzej je u toku 2019. godine radio na sljedećim poslovima:

- Sređivanje muzejske dokumentacije
- Izrada osnovnih listova za muzejske predmete
- Upis u knjigu ulaza
- Upis u knjigu inventara
- Izrada fotodokumentacije muzejskog materijala za istorijsku zbirku i zbirku istorije umjetnosti
- Obrada muzejskog materijala

- Nastavljeni su poslovi na **reviziji muzejskog materijala** (zbirke istorije i istorije umjetnosti). Poslovi revizije muzejskog materijala je obiman i vrlo zahtjevan posao koji zahtijeva angažovanje svih stručnih lica u Muzeju. Revizija se obavlja jednom u pet godina, a u okviru nje popisuje se i evidentira cjelokupno stanje muzejskih predmeta, kao i uslovi u kojima se čuvaju i prezentuju. Takođe, u toku revizije se provjerava i dokumentacija predmeta kao i fotodokumentacija. U toku 2019. Godine, kada je započeta revizija u Zavičajnom muzeju, odrađen je popis predmeta istorije umjetnosti i djelimično sagledano stanje materijala istorijskog odjeljenja. Ovaj proces je jako otežan zbog toga što ne možemo da formiramo kompletnu komisiju, jer u Muzeju nema etnologa. Proces je usporen i zbog malog broja stručnog osoblja, koje se ne može usredsrediti samo na ovaj zadatak, jer moraju obavljati i tekuće muzejske poslove. Bez obzira na to, Muzej mora i u ovakvim uslovima nastaviti rad na ovom vrlo važnom zadatku.

- Rad na **revalorizaciji pokretnih kulturnih dobara**. U Zavičajnom muzeju se nalazi određen broj pokretnih kulturnih dobara koji se moraju, na zahtjev Uprave za zaštitu kulturnih dobara, po svim zakonskim odrednicama, pregledati i odraditi elaborati. Na ovom poslu su uključeni kustosi istorijskog i istorijsko-umjetničkog odjeljenja (Draginja Radonjić i Vladislav Kasalica).

- Rad na **obradi zbirke fotografija**. Zavičajni Muzej posjeduje malu, ali za istorijsku, kulturnu i društvenu prošlost grada vrlo vrijednu zbirku starih fotografija i razglednica. Tokom 2019. godine, ove fotografije su se obrađivale, popisivale, fotografisale i formirana je sva potrebna dokumentacija.

U protekloj godini, Zavičajni muzej je obogatio i upotpunio svoje zbirke, kako donacijama tako i otkupom.

- Otkupljen je materijal u vidu fotografija (negativa) sa temom Nakon zemljotresa 1979. godine. Materijal je otkupljen od kolekcionara Petra Savića, sa kojim Muzej vrlo često i rado saraduje. Ukupno je otkupljeno oko 200 negativa, koje nam je gospodin Savić prebacio u elektronskoj varijanti. Cijena otkupa je bila 200 eura. Ovim je znatno obogaćena foto zbirka.
- Značajna donacija od deset vrlo značajnih i dobro očuvanih medalja i ordena ustupljena je Muzeju na čuvanje u martu 2019. godine. Ove predmete poklonili su Persida i Petar Bokan. Upotpunjena je zbirka odlikovanja i tom prilikom je dobijen i orden kojeg do sada Zavičajni muzej Bar nije imao u svojoj kolekciji.
- Takođe je u 2019. godini donirana šestanska ženska nošnja od Marije i Pavla Maljevića. Nošnja je jako dobro očuvana, kompletirana i sa detaljima koje nismo imali do sada u našoj bogatoj zbirci narodne nošnje.

III ČUVANJE I ZAŠTITA KULTURNIH DOBARA

U prvoj polovini 2019. godine, u mjesecima kada je obim posjete sveden na minimum, izvršeno je čišćenje svih prostorija u kojima se nalaze izloženi muzejski eksponati iz pojedinih zbirki. Na taj način otklonjene su naslage prašine, koje su, uglavnom, nosioci raznih štetnih onečišćenja.

Ovakav obim posla, pružio je i uvid u pojedinačna stanja izloženih muzealija. Najveći broj sitnih oštećenja ili promjene stanja, evidentiran je na tekstilnim i metalnim, manje na kožnim, a u najmanjoj mjeri na drvenim površinama.

Prašina je samo jedan od uzroka oštećenja. Potpuno neadekvatni uslovi u kojima su muzealije izložene, ili se čuvaju, doprinose daljoj degradaciji materijala. Tu je u prvom redu vlaga, koja je prisutna i veoma primjetna, na mnogim arhitektonskim dijelovima - spoljnim i unutrašnjim zidovima, štokovima prozora, od kojih se mali broj može bezbjedno zatvoriti, simsovima, krovnoj konstrukciji... i dalje se širi u unutrašnjost, stvarajući slojeve budji i razorno djelujući na sve materijale.

U postojećoj situaciji, kao gorući problem u čuvanju i zaštiti muzealija Zavičajnog muzeja predstavlja neriješeno pitanje zaštite i sanacije krovnog pokrivača i prozora na zgradi Muzeja. Današnje stanje očuvanosti zgrade Muzeja ne zadovoljava kriterijume zaštite spomenika i ustanove kulture ove vrste. S obzirom da prilikom posljednje obnove

Muzeja, 2007. godine, nisu izvršene tehničke mjere zaštite na krovu, nepovoljni atmosferski uticaji (vlaga, blizina mora, jaki vjetrovi i kiša) učinili su da se krovni pokrivač prilično devastira, što u velikoj mjeri utiče na čuvanje, zaštitu i adekvatnu prezentaciju spomeničkih svojstava Muzeja kao spomenika kulture i pokretnih kulturnih dobara u njemu. Nakon jakih kiša dolazi do prokišnjavanja krova, kada voda prodire na više mjesta u unutrašnjosti zgrade, tako da je Muzej u velikoj mjeri devastiran i spolja i iznutra.

U cilju obezbjeđenja i zaštite od vremenskih neprilika, u toku prošle godine više puta je vršena popravka krovnog pokrivača i zamjena polomljenih i oštećenih eternit ploča, ali krov je u takvom stanju da je potrebna njegova kompletna sanacija. Takođe, potrebno je zamijeniti krovni pokrivač na aneksu Muzeja i izraditi nove oluke za odvod vode.

Potrebno je izvršiti konzervaciju spoljne stolarije (vrata i prozora u prizemlju, spratu i mansardi). Izuzev ovih radova, na zgradi Dvorca potrebno je izvršiti sanaciju i revitalizaciju kule stražare koja je sa jugozapadne strane Dvorca.

Kako se radi o projektu velike finansijske vrijednosti, u 2019. godini prijavili smo se za učešće Projektom *Sanacioni i konzervatorski radovi na Dvorcu kralja Nikole I u Baru* na konkursu za projekte Američke ambasade u okviru očuvanja kulturne baštine CG.

Zgrada Muzeja nije klimatizovana, te to stvara temperaturne šokove kod izloženih predmeta. Temperature variraju od izuzetno visokih u ljetnjem periodu, do jako niskih u zimskom. I jedne i druge su daleko od preporučenih, optimalnih 21 do 23 stepena.

Niti jedan prozor, a ni vitrina, nemaju zaštitne folije od jakih sunčevih zraka ili drugih izvora svjetlosti. Tako je i svjetlost, kao jedan od izrazitih faktora oštećenja, jako prisutna i uzima svoj danak.

Kao posljednji, ne manje važan i agresivan faktor oštećenja, je blizina mora i razarajuće dejstvo soli na sve materijale, a posebno metal.

Udruženo djelovanje svih navedenih faktora negativno utiče na sve muzealije. Najizraženije je, kako je već navedeno, na tekstilnim predmetima, koje se manifestuje kroz jako isušeno, izbljedjelo vlakno, tanke, krute strukture, bez fleksibilnosti, sjaja i punoće. Niti lako pucaju i pukotine se brzo šire. Najevidentnija oštećenja su na dvosjedu i foteljama (dnevna soba – Memorijal kralja Nikole), narodnim nošnjama, zavjesama, draperijama.... Kako laboratorija ne raspolaže adekvatnom aparaturom za pranje i konzervaciju tekstila, primjenjivalo se lokalno čišćenje prašine i pranje, tapkanjem, sa dobro iscijeđenim pamučnim tamponima, bez upotrebe sapuna ili deterdženta. Sve preduzeto je rađeno veoma pažljivo. Oštećenja na nošnjama su evidentirana. Predmeti od ostalih materijala (koža, drvo, kost, keramika, porcelan...) su očišćeni neutralnim sredstvima.

Slučajni nalaz, poprsje A-U cara Franja Josifa, već dugo čeka na konzervaciju i restauraciju. Zbog obimnosti i kompleksnosti procesa, ovaj tretman nije moguće izvesti u laboratoriji Muzeja, tako da je izvršeno samo mehaničko čišćenje istog. Čeličnom četkom su skidane debele naslage rđe. Metalno jezgro je još jako, ali je tretman neophodan.

Rad na reviziji konzervatorske dokumentacije pokazao se puno složenijim od početne pretpostavke. Razlog je nesređenost i nesistematizovanost arheološke i

etnološke zbirke Muzeja, te je teško doći do svih potrebnih podataka za provjeru konzervatorskih kartona.

Učešće u radu za pripremu 60-te godišnjice Zavičajnog muzeja, u segmentu ČUVANJE I ZAŠTITA KULTURNIH DOBARA

Tokom protekle godine redovno je vršen pregled muzealija u depoima i izložbenim postavkama.

Izvršena je fumigacija centralnog depoa, biblioteke Muzeja i vitrina sa prepariranim materijalom.

Tekstilni predmeti koji se nalaze u centralnom depou pažljivo su pregledani i mehanički tretirani, jer hemijski tretman nije bio moguć zbog organskog i mineralnog porijekla materijala.

Kontrolisan je materijal iz postavke NOB-e, kao i češćenje i konzerviranje tekstilnih predmeta koji se nalazi u postavci.

U centralnom depou je izvršena intervencija na drvenim predmetima, koji su tretirani ksilolom i zaštićeni premazivanjem zaštitinim slojem.

Predmeti u postavci Memorijal kralja Nikole se stalno kontrolišu zbog osjetljivosti materijala. Posebno se pažnja poklanja metalnim detaljima (intarzija) na namještaju i tekstilni i kožni detalji na namještaju.

Redovno se kontrolišu uslovi u izložbenim prostorima i depoima (mjerjenje temperature i vlažnosti vazduha).

Izvršena je i fizička zaštita muzejskih prostorija.

Izvršena je deratizacija Muzeja.

IV PREZENTACIJA KULTURNIH DOBARA I IZLOŽBENA DJELATNOST

U protekloj godini posjetiocima Muzeja su bile dostupne sljedeće stalne izložbene postavke:

- Kulturno - istorijski razvoj Bara od praistorije do XX vijeka
- Maslinarstvo u barskom kraju
- Etnografsko nasljeđe Bara
- Razvoj Bara nakon 1878. godine
- Memorijal kralja Nikole

Od tematskih izložbi, u protekloj godini u Muzeju su prezentovane sljedeće izložbe:

- Izložba povodom 111 godina Željeznice Crne Gore i 60 godina od otvaranja pruge Titograd-Bar

Izložba, čiji je autor Josip Veber, predstavljena je u novembru mjesecu i organizovana je povodom 111 godina Željeznice Crne Gore. Izložba fotografijama i dokumentima ilustruje najvažnija svjedočanstva o nastanku i razvoju crnogorske željeznice i ona predstavlja dopunjeno izdanje postavke nastale prilikom obilježavanja stogodišnjice željeznice.

-Ukrajinska narodna nošnja

Na izložbi su predstavljene replike tradicionalne ukrajinske narodne nošnje, koja se nosila od sredine XIX do polovine XX vijeka, autorke Valentine Anuarove. Prezentovani su karakteristični primjerci narodne nošnje, čiji su karakteristični detalji: kaputi, svita, plahta, očipak i svadbeni vijenac. Pripada centralnoj ukrajinskoj regiji Poltava. Na izložbi je predstavljeno i kako izgleda svadbarski par u tradicionalnoj ukrajinskoj narodnoj nošnji. Izložba je organizovana u Zavičajnom muzeju u Baru zahvaljujući Narodnom muzeju Crne Gore i Ukrajinske ambasade u Crnoj Gori.

-Crna Gora u djelima Petra Lubarde

Izložba velikana crnogorske i jugoslovenske umjetnosti XX vijeka Petra Lubarde, pod nazivom **Crna Gora u djelima Petra Lubarde organizovana je povodom jubileja Muzeja 60 godina postojanja i rada**. Na izložbi je predstavljeno 16 slika, čiji je osnovni inspirativni motiv, kako i sam naziv kaže, Crna Gora. Izložba je organizovana u saradnji sa Narodnim muzejem Crne Gore, a njeni autori su istoričari umjetnosti Vladislav Kasalica, muzejski savjetnik i rukovodilac Zavičajnog muzeja Bar i dr Anastazija Miranović, direktorica Narodnog muzeja Crne Gore, koja je i otvorila izložbu. Većina djela koja su predstavljena na izložbi pripadaju umjetničkom fondu Narodnog muzeja Crne Gore. Izuzev njih, izložene su i Lubardine slike iz JU Muzeji i galerije Podgorice kao i jedna slika iz JU Muzeji i galerije Nikšić.

U okviru ove izložbe predstavljeni su modeli iz kolekcije "Između dana i noći", inspirisane Lubardinim slikama, čiji je autor Anastazija Miranović.

OBILJEŽAVANJE JUBILEJA ZAVIČAJNOG MUZEJA 60 GODINA POSTOJANJA I RADA

U okviru obilježavanja jubileja 60-godišnjice postojanja i rada Zavičajnog muzeja, u toku protekle godine radili smo na pripremi programa obilježavanja jubileja čija je centralna svečanost organizovana u decembru mjesecu. Program obilježavanja jubileja se sastojao od svečane akademije, otvaranja izložbe **Crna Gora u djelima Petra Lubarde**. Za program obilježavanja jubileja, bila je predstavljena i video prezentacija istorijata Zavičajnog muzeja. Takođe, u okviru programa obilježavanja jubileja, prikazan je i dokumentarni film o stvaralaštvu Petra Lubarde.

Od štampanog propratnog materijala za obilježavanje jubileja, pored kataloga izložbi, za ovu priliku pripremili smo i prospekt sa kratkim istorijatom Muzeja.

V INFORMATIVNA I VASPITNOOBRAZOVNA DJELATNOST MUZEJA

Tokom 2019. godine, djelatnost Muzeja bila je zastupljena u svim sredstvima javnog informisanja.

U 2019. godini izdate su sljedeće publikacije i informativni materijal:

- Prospekt povodom jubileja Muzeja

- Informativni panoji i flajeri za Zavičajni muzej
- Katalog izložbe 111 godina željeznice u Crnoj Gori
- Katalog izložbe Crna Gora u djelima Petra Lubarde

U 2019. Godini, Muzej je ostvario saradnju sa više naučnih i kulturnih ustanova kao što su: Narodni muzej Crne Gore, Ministarstvo kulture Crne Gore, Uprava za zaštitu spomenika kulture Crne Gore, Centar za konzervaciju i arheologiju Crne Gore, Muzej kralja Nikole na Cetinju, Etnograski muzej Crne Gore, Istorijski muzej Crne Gore, Pomorski muzej Kotor, Muzeji i galerije Budva, Muzeji i galerije Podgorica, Muzeji i galerije Nikšić.

U okviru vaspitno-obrazovne djelatnosti ostvarena je saradnja sa osnovnim i srednjim školama u Baru i sa više škola iz Crne Gore, a kustosi Muzeja su održali više predavanja đacima različitog školskog uzrasta.

Tokom cijele godine, Muzej je imao svoje prezentovanje u svim medijima, najčešće elektronskim i to: učešće u dokumentarnim emisijama RTCG, u emisijama urednice Dragane Brković, TV Corona, učešće u emisiji SAT RTS-a, kao i predstavljanje Zavičajnog muzeja pred nekoliko televizija sa ex yu prostora koji su u ljeto 2019. godine posjetili Muzej, što je značajna prezentacija Muzeja i muzejskog materijala.

VII OSTALE DJELATNOSTI

Izuzev navedenih poslova, tokom 2019. godine obavljani su i sljedeći poslovi: Stručnjaci Muzeja su redovno pratili i obrađivali stručnu literaturu.

Stručna biblioteka Muzeja u protekloj godini obogaćena je periodičnim izdanjima koje Muzej redovno dobija. Takođe je dobijen i značaj broj knjiga iz Narodnog muzeja Crne Gore. U toku 2019. urađen je pregled i popis knjiga u stručnoj biblioteci sa jasnim evidentiranjem knjiga koje nedostaju. Muzej je pružao stručnu pomoć zainteresovanim istraživačima, naučnicima i stručnjacima.

Obavljani su redovni poslovi dežurstva u izložbenim postavkama. U okviru tekućeg održavanja zgrade Muzeja, urađena je zamjena polomljenih salonit ploča na krovu aneksa, kao i popravka postojećeg video nadzora.

STARI GRAD BAR

Strari grad je u protekloj, 2019. godini, obavljao sljedeće poslove:

- čišćenje grada od rastinja i priprema za turističku sezonu
- zaštita i očuvanje ugroženih objekata
- arheološko istraživanje
- vodička djelatnost
- publikovanje;

Tokom marta i aprila mjeseca, radilo se na košenju velike količine rastinja koja pokriva skoro 5 hektara prostora unutar bedema. Tom prilikom su korištene dvije metode ukljanjanja agresivnog i invazivnog rastinja: metoda mehaničkog ukljanjanja pomoću kosilica i ostale mehaničke aparature i manuelnog alata i tretiranje invazivnih biljaka herbicidima.

U cilju zaštite ugroženih objekata i ove, kao i prethodnih godina, uklanjane su naknadno srušene cjeline, a uz to i postavljane su oznake na mjestima na kojima turisti ne smiju prolaziti, što nije urodilo plodom - uprkos opasnosti (ovdje naročito treba istaći objekat 144, njegov sjeverni zid, koji se nalazi u veoma lošem stanju, a njegova 8.5 metara očuvana visina prijeti da zatrpa komunikaciju koja ide od hamama objekt 77 do tzv "Carinarnice" objekat 147). Na dva mjesta zidovi su poduprti metalnim i drvenim pontovima, ali to su bila kratkotrajna rješenja koja neće bitno uticati na očuvanje, ali će njihovo nestajanje odložiti za neki period.

Arheološko odjeljenje Starog grada Bara radilo je, od septembra mjeseca do kraja godine, na lokalitetu Tabija iznad Sutomora, i tom prilikom je istražila donji dio utvrđenja, objekte A, B, C, D, E, F. Radovi su vršeni uz pomoć sredstava Ministarstva kulture i TO Bar. Izvještaj radova je uredno podnesen zaštitarskim institucijama: Upravi za zaštitu kulturnih dobara, Turističkoj organizaciji i Ministarstvu kulture.

Arheološko odjeljenje Starog grada učestvovalo je kao nadzor nad podvodnim istraživanjima Barskog akvatorija i helenističkog lokaliteta Mataguži, koje je vodio Centar za konzervaciju i Arheologiju na Cetinju, a takođe je spriječio devastaciju srednjovjekovne crkve u Zaljevu i na istom lokalitetu, tokom zaštitnih radova, bio nadzor nad istraživanjima.

U cilju upoznavanja grada, velikom broju posjetilaca su svakog dana izlazili u susret dva zaposlena vodiča i jedan koji je radio kao pripravnik. Radilo se u dvije smjene, jutarnjoj i popodnevnoj, i tom prilikom je sproveden veliki broj grupa iz inostranstva i CG.

U cilju upoznavanja stručne javnosti, radilo se na izradi naučnih članaka koje su objavljene u stručnim časopisima (Nova antička Duklja) i monografijama. Urađen je i veliki broj elaborata i projekata zaštite, a ovdje ćemo pomenuti najvažnije: elaborat istraživanja objekta 194CD, elaborat istraživanja turskog groblja, elaborat istraživanja "kneževe palate" i mnogi drugi dopisi u cilju valorizacije grada. Vrijedi istaći učešće arheologa iz JP Kulturni Centar-Stari grad Bara u stručnom timu izrade Strateškog plana za period od 2020. do 2025, gdje se u cilju valorizacije kulturne baštine sugerisalo na mnogo pitanja koja će biti predmet raznih projekata restauracije i turističke valorizacije.

U saradnji sa Opštinom Bar, određena su i mjesta gdje će biti prijemni punkt za turiste i posjetioce, čemu je prethodila izrada manjih dopisa i elaborata.

Nastavljeni su konzervatorsko-restauratorski radovi na "Arhiepiskopskoj palati", a urađen je i projekat enterijera, u saradnji sa arh. konzervatorom Gordanom Ražnatović.

Takođe, započeti su radovi na zatvaranju zapadnog pročelja, angažovanjem firme KOTO iz Beograda. Do početka godine, završen je zapadni portal i započeti su radovi na dovršetku tri gotička prozora.

Takođe, obavljene su i dvije prezentacije projekta u Dvorcu kralja Nikole na Topolici, prezentacija projekta restauracije crkve Svete Katarine i prezentacija arheoloških istraživanja otomanskog utvrđenja Tabija na Golom Brdu iznad Sutomora.

STARA MASLINA

Stara maslina na Mirovici, kao prirodno dobro koje je stavljeno pod zaštitu države 1957. godine, a od 2007. godine je dato na korišćenje Kulturnom centru, zahtijevala je posebnu brigu i iz tog razloga je stručno negovana i održavana. Takođe, urađen je i inoviran propagandni materijal kako bi sve brojniji gosti i posjetoci ovog jedinstvenog dobra mogli da ponesu što bolje utiske.

UTVRĐENJE BESAC

Utvrđenje Besac se nalazi na obali **Skadarskog jezera**, na uzvišenju visokom oko 50 m. neposredno iznad naselja **Virpazar**, na katastarskoj parceli KP 24, KO Boljevići, Opština Bar.

Državne koordinate: X: 4678406.271 Y: 6590572.386

GPS koordinate: 42°14'40.27"N 19° 5'33.17"E

Usvajanjem Menadžment plana za utvrđenje Besac, odlukom Vlade Crne Gore od 27. januara 2017. godine, stekli su se svi potrebni uslovi za početak njegove implementacije. Menadžment plan, kao strateški dokumenat, daje sveobuhvatan osvrt na istorijat, opis i stanje kulturnog dobra. Njime su definisane vrijednosti lokaliteta, u skladu sa Zakonom o zaštiti kulturnih dobara, prepoznati potencijali koje dobro ima, te sagledani rizici koji prijete njegovom daljem razvoju i održavanju. Dokumentat je namijenjen njegovom upravljaču, ali i lokalnoj zajednici. Ovaj dokumentat sadrži nalaze planskih dokumenata, strategiju, studije i elaborate koji su pripremani za Besac.

- Na osnovu preporuka Menadžment plana za Besac i Aplikacionog plana za period 2017 – 2022, Formiran je Savjet, tijelo koje ima uz vlasnike i držaoce kulturnog dobra upravljački karakter. Savjet je formiran na konstitutivnoj sjednici koja je održana 19. januara 2019. godine. Izabrani su članovi i predsjednik Savjeta.
- Tehnički prijem radova na utvrđenju Besac obavila je firma URBI PRO, koja je izabrana na tenderu raspisanom od strane Opštine Bar, a u toku 2019. godine su predati tehnički uslovi koji su usvojeni od strane nadležnih.
- Uspostavljena je saradnja sa relevantnim subjektima koji su svojim djelovanjem usmjereni na utvrđenje Besac i koji svojim aktivnostima mogu uticati na

valorizaciju kulturnog i turističkog potencijala Besca (NP Crne Gore, NP Skadarsko jezero, Turistička organizacija Bar, mjesna zajednica Virpazar....)

- U toku jula održan je okrugli sto IPA PROJEKAT HAMLET u organizaciji Ministarstva kulture. Cilj manifestacije je predstavljanje rezultata teritorijalnog mapiranja područja Skadarskog jezera i predloga kulturne rute za ovo područje.
- Širenje informacija i znanja o lokalitetu su uključeni kroz stalni radni proces JP Kulturni centar Bar i Zavičajnog muzeja Bar.
- Podsticanje lokalnih proizvođača i njihovo predstavljanje na Bescu je proces koji je stalno u toku, ali do sada nije došlo do realizacije.
- U 2019. godini pokrenut je projekat između Turističke organizacije Bar i JP Kulturni centar Bar na dobijanju sredstava za opremanje enterijera izložbenog prostora.
- Kapije utvrđenja Besac su otvorene za posjetioce tokom cijele godine, a radno vrijeme je podjeljeno na ljetnje i zimsko.
- Sa posjetiocima rade dva biletara koji su stalno zapošljeni i pružaju sve potrebne informacije.
- Urađene su informativne table za svaki objekat sa osnovnim informacijama.
- Urađene su informativne table koje će biti postavljene na objektu Glavna kula sa informacijama o Virpazaru i Nacionalnom parku.
- Urađene su desetak fotografija Virpazara i Besca velikog formata koje su postavljene duž bedema. Preventivno su uklonjene tokom zimskih mjeseci i biće vraćene.
- U toku su pregovori za nabavku durbina koji bi bio postavljen na Glavnoj kuli.
- U izložbenom prostoru Muzeja, postavljena je izložba pod nazivom „Kulturno nasljeđe i priroda“. Ova izložba je predstavljena u okviru međunarodne manifestacije Dani evropske baštine 2017. Autor izložbe je kustoskinja Draginja Radonjić. U okviru izložbe prikazan je kulturni i prirodni divezitet barske opštine i predstavljena veza i neodvojivost prirodnog i kulturnog bogatstva. Izloženo je destak panoa na kojima su po cijelinama izdvojena najznačajnija prirodna dobra i u njima istorijski, arheološki i kulturni spomenici.
- U malom izložbenom prostoru, predstavljene su fotografije o ribarstvu i brodarstvu na Skadarskom jezeru.
- Prostorija koja je predviđena za suvenirnicu okrečena je, ali ni ove godine nije privedena namjeni. Svakako se planira mobilijar i suveniri koji odgovaraju ambijentu Besca i Skadarskog jezera. Veliki problem stvara vlaga.
- Konstantno se radi na rješavanju problema stolarije, koja je zbog velike vlage stalno ugrožena. Za narednu godinu je planirana sanacija i zaštita stolarije.
- Redovno se održava prostor (košenje, čišćenje, zaštita od insekata i gmizavaca).
- Rade se planovi za dalje uređenje i iskorištavanje prostora utvrđenja Besac, a sve u cilju njegove brže valorizacije i uključivanje u sve turističke i kulturne ponude.

Parking prostor – Stari Bar

Opština Bar, kao osnivač JP Kulturog centra Bar, u skladu sa dopisom Ministarstva kulture Crne Gore br.03-363 2016/1, dala je JP Kulturom centru parking prostor u Starom gradu na korišćenje i upravljanje. JP Kulturni centar Bar je ovaj prostor upriličio, privedo namjeni postavljanjem rampe i kućice za naplatu parkinga. Parking raspolaže sa 52 parking mjesta.

FESTIVALSKA AKTIVNOSTI

KULTURNE MANIFESTACIJE

Kulturno-umjetničke manifestacije i festivali su posebno atraktivan vid djelovanja u kulturi, jer sublimiraju sve kreativne potencijale i promovišu najkvalitetnije resurse u ovoj oblasti. Takvo je i višegodišnje festivalsko iskustvo Kulturnog centra Bar. Značaj festivala, kao kreativnog, kulturnog i društveno - ekonomskog događaja, je prvenstveno u tome što ima veliki uticaj na turizam, a potom i sam društveno - ekonomski značaj za svako turističko mjesto. Organizacijom festivala, pogotovo uspješnih festivala sa tradicijom, formira se pozitivan brend koji utiče na imidž grada, koji ga utemeljuje, njeguje i svesrdno pomaže, kao i države, koja se sa njima može ponositi. Barska opština je prepoznala nekoliko festivala koje zaista podržava, i kroz, prije svega, institucije kulture, privrede, obrazovne institucije, te sredstva javnog informisanja njeguje i stimuliše na najljepši način.

MANIFESTACIJA „U IME CRVENE KOŠULJE

Svaki grad je prepoznatljiv po tome kako čuva svoje tekovine, njeguje svoju prošlost i osmišljava budućnost. Jedna od manifestacija svjedoči o tome koliko naš grad brine o svojoj prošlosti, svojoj revolucionarskoj i slobodarskoj tradiciji. Od strane okupatora 6. jula 1944. godine strijeljano je deset mladića i djevojaka u maslinjaku kod Starog Bara. Već više od četrdeset godina, građani Bara organizuju program, omaž starobarskoj mladosti pod nazivom „U ime Crvene košulje”. I ove godine je na kamernoj sceni u Starom gradu izveden prigodan program, u kojem je učestvovao jedan od najpopularnijih horova u zemlji KIC Pop hor iz Podgorice, koji je izvodio poznate partizanske i antifašističke pjesme.

Poeziju su govorili Radmila Škuletić, Miroslav Jovanović Timotijev i Milan Vujović, a pjesmu “Crvena zora”, koju je na tekst pokretača “Crvenih košulja”, novinara “Politike”

pokojnog Božidara Miloševića komponovao Miki Jelenić, otpjevala je sopran Aleksandra Vojvodić Jovović. Režiju programa potpisuje Dragiša Simović.

BARSKI LJETOPIS 2019.

XXXII „Barski ljetopis“ očuvao je koncept Festivala koji je ustanovljen na tridesetom izdanju. Program koji je podijeljen na pozorišni, književni, likovni, muzički, filmski, dječiji i prateći, fokusiran je na popularizaciju umjetnosti kao „otvorenog djela“.

U skladu sa dosadašnjom praksom, posebna pažnja je posvećena promociji barskih stvaralaca, dok se nastojalo da se iz zemlje i inostranstva ugoste isključivo stvaraoci izuzetnog renomea.

Festival je trajao 50 dana, od 30. juna do 18. avgusta i sadržao 60 programa, od čega su se neki odvijali u kontinuitetu, kao što su likovne radionice Pratećeg programa, plažna biblioteka i drugi.

Održano je 14 koncerata klasične i džez muzike, 7 književnih večeri, 13 predstava, 5 izložbi, 7 filmskih projekcija i 14 programskih cjelina pratećeg dijela.

POZORIŠNI PROGRAM

Odigrano je ukupno 13 pozorišnih predstava u selekciji Borisa Miškovića. U pitanju su produkcije renomiranih domaćih i regionalnih pozorišnih kuća poput Srpskog narodnog pozorišta, Ateljea 212, Beo Arta, Slovenskog mladinskog gledališča, Kraljevskog pozorišta „Zetski dom“ na Cetinju i drugih. Od gostujućih predstava, 10 je bilo u takmičarskoj selekciji Festivala, dok se festivalske produkcije i koprodukcije nisu takmičile, kako bi se izbjegla prečesta crnogorska praksa da festivali nagrađuju sopstvene predstave. Žiri u sastavu: Dragana Tripković, dramaturškinja, Zoran Rakočević, reditelj i Vesna Vujošević Labović, glumica, dodijelio je nagrade u tri kategorije i to: nagradu za najbolje glumačko ostvarenje Jovani Belović za ulogu *Male* u predstavi „Balava“ reditelja Andreja Nosova, nagradu za najbolju predstavu u cjelini autorskom projektu Olivera Frlića - „Naše nasilje vaše nasilje“ i nagradu za najbolju kolektivnu igru ansamblu predstave „Kapital“ u režiji Andraša Urbana.

Posebno mjesto u ovom segmentu zauzela je predstava „Don Kihot“ u režiji Andraša Urbana, jednog od najjavnijih reditelja u regionu, koja je realizovana kao koprodukcija Barskog ljetopisa i Gradskog pozorišta iz Podgorice. Predstava je u periodu od 20.07. do 10.08.2018. odigrana 4 puta i pogledalo ju je više od 2.000 ljudi. Podgorička premijera je održana 20. septembra u KIC-u „Budo Tomović“. Predstava je, za sada, imala veoma pozitivne komentare u stručnoj javnosti i medijima.

Uspješno su odigrane i predstave „Orkanski visovi“ i „O miševima i ljudima“, produkcije XXX i XXXI izdanja Festivala, koje su ponovo pobrale stajaće ovacije publike. Ovogodišnji pozorišni program odigran je dominantno na sceni Ljetnje pozornice Doma kulture, kao i na sceni u Starom Baru. I ove godine, Ljetopis je bio jedini pozorišni

subjekat u Crnoj Gori koji je obezbijedio mogućnost praćenja predstava slabovidim licima, uz naraciju dešavanja na sceni, koja je iskorišćena na skoro svim programima.

LITERARNI PROGRAM

Tradicionalni literarni program Festivala je, kao i do sada, obuhvatio značajne domaće i regionalne autore, posebno se fokusirajući na mlađe stvaraoce, što je doprinijelo popularizaciji ovog segmenta Festivala kod publike mlađe dobi. Prilikom izbora učesnika, vodilo se računa da budu zastupljeni autori različitih poetika u domenu beletristike. Program je selektovao dr Milun Lutovac.

Održano je svih 7 planiranih književnih promocija. Literarni program je ove godine, nakon eksperimentanog prošlogodišnjeg preseljenja, vraćen na plato ispred Dvorca kralja Nikole, gdje ga je ispratio veći broj ljudi.

Najposjećenije bile su književne promocije Marka Šelića Marčela i Milana Vujovića.

LIKOVNI PROGRAM:

Likovni program ovogodišnjeg izdanja "Barskog ljetopisa", u selekciji istoričarke umjetnosti dr Anastazije Miranović, predstavio je 5 izložbi, od kojih su se 4 petnaestodnevno smjenjivale četvrtkom, u prostoru Zavičajnog muzeja - Dvorca kralja Nikole u Baru, dok je izložba barskih akademskih likovnih umjetnika u Galeriji "Velimir A.Leković" bila u postavci tokom čitavog trajanja Festivala. Izložbe heterogenog sadržaja prezentovale su vrhunske domete domicilne i regionalne scene kroz umjetnička djela nedavno preminulog Uroša Tošoviću, kao i djela eminentnih umjetnika posvećena Njegošu i Tesli, kroz djela Peđe Đonovića iz fundusa Narodnog muzeja Crne Gore, čime je nastavljena uspješna saradnja između Festivala i ove institucije, kao i kroz stvaralački opus beogradske umjetnice Ane Petrović.

MUZIČKI PROGRAM

Muzički program, najposjećeniji i najatraktivniji segment uz pozorišni, bio je podijeljen na dva segmenta: crnogorsku i internacionalnu muzičku scenu. Crnogorski muzički program je selektovala Aleksandra Vojvodić Jovović, dok je internacionalne koncerte selektovao Bojan Sudić.

Obje muzičke scene su kombinovale žanrove klasične i džez muzike, uz značajan iskorak ka kvalitetnim zvucima popularne muzike. U okviru segmenta posvećenog crnogorskoj muzičkoj sceni nastupili su i afirmisani i mladi crnogorski muzičari poput Danijela Cerovića, Nikole Vučkovića, Petre Bujanje, jedine koja ima zvanje doktora violine u Crnoj Gori, Sare Jovović, zatim Ane Vukazić, Igora Novaka i drugih.

Internationalna muzička selekcija okupila je neka od najuticajnijih imena u sferama klasične i džez muzike kao što su: Milan Milošević, Edin Karamazov, Žarko Perišić, Aleksandar Sinčuk, Alesandro Deljavan, Danijela Kamarano, Branko Kljajić, Simon Trpčeski, koji je premijerno na „Ljetopisu“ predstavio svoj svjetski priznati projekat „Makedonissimo“ i sl.

Mimo selekcija, posebno su organizovana dva koncerta: Simfonijskog orkestra i Hora RTS-a na svečanom otvaranju festivala, kao i koncert „Antivari pop-rock night“, prva festivalska muzička produkcija u izvođenju vokalno-instrumentalnog sastava „Antivari“, koji je kritika okarakterisala kao „značajan iskorak iz kolotečine popularne muzike“, zahvaljujući ozbiljnom i maštovitom pristupu aranžmanima, angažovanju iskusnog benda i hora, kao i sjanih vokalnih solista, ali i profesionalnoj tonskoj opremi i produkciji.

FILMSKI PROGRAM

Filmski program je i ove godine realizovan u saradnji sa Crnogorskom kinotekom. Na Ljetnjoj pozornici Doma kulture prikazano je ukupno 7 kulturnih filmskih ostvarenja, koja su ili nagrađena ili nominovana za nagradu Oskar. Ovaj program, inače prošle godine uvršten u Barski ljetopis, ponovo je naišao na odobrenje publike i bio dobro posjećen.

PRATEĆI PROGRAM

Prateći program je i ove godine djelovao pod sloganom „umjetnost traži publiku“, kako bi se približio onima koji nisu vični traganju za umjetničkim sadržajima, a pogotovo djeci. S tim na umu, prateći program se odvijao na ulicama, plažama, platou ispred Dvorca kralja Nikole i na ljetnjoj pozornici Doma kulture, gdje su se odigrale dječije predstave. Pozorišni sadržaj Pratećeg programa obuhvatio je 4 predstave za djecu i omladinu kao i 4 programa iz domena uličnog teatra i performansa. U okviru literarnog dijela Pratećeg programa na topoličkoj plaži je bila postavljena plažna biblioteka koja je bila aktivna tokom cjelokupnog trajanja Festivala. Biblioteka je i ove godine funkcionisala po principu kapare od 5 eura, koja se korisnicima vraćala ukoliko vrate neoštećenu knjigu, a istu su posjećivala i djeca i odrasli. U sklopu pratećeg likovnog programa, realizovana je ljetnja škola mozaika, škola grafike, mini radionica grnčarstva kao i plažne radionice koje su se bavile raznim tehnikama. Plažne likovne radionice su se održavale na topoličkoj i šušanjskoj plaži i to ukupno 5 nedjeljno i iste su bile izuzetno posjećene. Škole mozaika i grafike održane su u Starom Baru i bile su veoma posjećene. Ono što je dragocjeno je to što pokrivaju sve starosne grupe polaznika. Mini radionica grnčarstva, koja je kao novina uvedena ove godine, naišla je na veliko interesovanje i protekla izuzetno uspješno, pa će biti organizovana i naredne godine. Takođe je održana vrlo uspješna dječija glumačko-poetska radionica sa Dejanom Đonovićem, nakon koje su učesnici nastupili pred brojnom publikom.

ZATVARANJE FESTIVALA

Zatvaranje Festivala organizovano je u formi druženja organizatora „Ljetopisa“ sa publikom i medijima, zarad razmjene utisaka i sugestija. Zatvaranju je prisustvovalo oko 100 građana, i dio njih je aktivno učestvovao u diskusiji, te organizatorima ponudio dragocjene sugestije i komentare.

PR AKTIVNOSTI

Komunikaciona strategija „Barskog ljetopisa“ koncipirana je i realizovana u skladu sa tendencijama savremenog menadžmenta u domenu marketing i PR aktivnosti, a sa ciljem apsolutnog poboljšanja vidljivosti manifestacije, koja se do jubilarnog, 30. izdanja svodila na izvještavanje lokalnih (sa sporadičnim uključivanjem nacionalnih) medija.

Tako je, imajući u vidu raznoliku profilaciju ciljnih grupa „Ljetopisa“, PR strategija bila usmjerena ka nekoliko kanala: medije (TV i radio stanice, štampani mediji, portali), društvene mreže (Facebook, Instagram, Youtube kanal), sajt, outdoor oglašavanje i promo materijal.

Monitoring medija obavljala je agencija Arhimed, u saradnji sa PR-om Festivala, koja je pratila i evidentirala aktivnosti medija koje ne pokriva press-clipping lista agencije.

„Ljetopis“ ima naloge na društvenim mrežama. Najaktivniji su Facebook i Instagram nalozi. Sajt Ljetopisa (www.barskiljetopis.me) jedan je od segmenata koji je privukao posebnu pažnju ciljnih grupa.

Okarakterisan kao još pregledniji i funkcionalniji u odnosu na prošlogodišnje izdanje, bio je svakodnevno ažuriran informacijama o svim dešavanjima na Festivalu i to kroz tri jasno definisana aspekta: servisne informacije, najava dešavanja i izvještaj sa dešavanja uz propratnu foto-priču. Segment outdoor oglašavanja bio je finansijski najzahtjevniji, a podrazumijevao je bilbord i city-light površine, programske flajere, plakate pojedinačnih programa, katalog, roll-up i backdrop, hengere, afiše... Posredstvom bilborda, city-light površina, rollup-ova i backdrop-a selektivno su oglašavane najvažnije informacije o Festivalu (npr. otvaranje, premijera festivalske pozorišne produkcije, isticanje pokrovitelja i sponzora), dok je ostatak gore navedenog materijala bio opredijeljen za informacije u vezi sa programom i svim festivalskim dešavanjima.

ZIMSKA SCENA

Od januara do aprila 2019. godine održan je i drugi dio II Zimske scene Barskog ljetopisa. U tom festivalskom ciklusu su pred prepunim gledalištem odigrane četiri pozorišne predstave, tri koncerta crnogorske muzičke scene, među kojima i prva sopstvena muzička produkcija, tri koncerta internacionalne muzičke scene, dvije izložbe i dvije književne večeri.

* *
*

MEĐUNARODNI FESTIVAL DJEČJEG STVARALAŠTVA I STVARALAŠTVA ZA DJECU „SUSRETI POD STAROM MASLINOM“ 2019.

Festival dječijeg stvaralaštva i stvaralaštva za djecu „Susreti pod Starom maslinom“, pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture Crne Gore i Opštine Bar, u realizaciji Kulturnog centra Bar, održan je 18. i 19. novembra. Trideset treći put najstarije drvo u ovom dijelu Evrope ujedinilo je, kako mlade, tako i one afirmisane umjetnike koji su se kroz svoje literarne i likovne radove ove godine izrazili na temu “Kalendar vječnosti Stare masline”.

Od svog osnivanja 1987. godine, kada je manifestacija prvi put održana, oko nje su se okupljala najveća imena regionalnog pjesništva za djecu. Godine 1989. proglašen je prvi laureate, kada je ustanovljen i današnji naziv festivala.

Na sjednici održanoj 08.11.2019. žiri festivala u sastavu: prof. dr Vesna Vukićević Janković, prof. dr Draško Došljak i dr Milun Lutovac, predsjednik žirija, jednoglasno je donio odluku da ovogodišnji laureat bude Dejan Đonović, pisac, glumac, kompozitor, scenarista i autor igrokaza za djecu. Žiri je u obrazloženju istakao Đonovića kao autora priznatog i van granica Crne Gore, koji svoja djela kreira sa punom sviješću o vrijednosti čitalačke publike, te kao stvaraoca koji sa autentičnim i iskrenim emocijama prilazi kreativnom oblikovanju, kako stihova, tako i svojih scenskih nastupa, po mjeri dječijeg svijeta.

Na literarni nagradni konkurs namijenjen osnovcima pristiglo je 158 radova, poetskih i proznih. Žiri u sastavu Mila Čordašević – profesorica književnosti, Radinka Ćinćur – profesorica književnosti i Željko Milović – novinar i književnik, jednoglasno je odabrao tri najbolja. Prvu nagradu dobila je Anita Bišević iz OŠ „Meksiko“ iz Bara. Druga nagrada pripala je Pavlu Delibašiću, učeniku OŠ „Olga Golović“ iz Nikšića, a treća nagrada je otišla u Smederevo Aleksandri Mitrović, učenici šestog razreda OŠ „Heroj

Sveta Mladenović“. Žiri je u obrazloženju pohvalio sve škole koje su uzele učešća na konkursu, a naročito su se istakle osnovne škole „Maksim Gorki“ iz Podgorice, „Narodni heroj Savo Ilić“ iz Kotora, i „Olga Golović“ iz Nikšića.

Daleko brojniji bio je odziv osnovaca na likovni konkurs Festivala, za koji je, takođe, važila tema “Kalendar vječnosti Stare masline”. Od pristiglih 807 radova, žiri je odabrao 50 koji su bili predstavljeni u sklopu tradicionalne izložbe Festivala, i od njih nagradio najuspješnije. Predsjednica žirija Maja Čakalović – akademska vajarka, Muharem Muratović – akademski slikar i dr Milun Lutovac – rukovodilac Galerije „Velimir A. Leković“, bili su jednoglasni da se prva nagrada dodijeli Nemanji Čoroviću, učeniku OŠ „Orijenski bataljon“ iz Bijele, druga Luki Dujoviću iz OŠ „Kekec“ iz Sutomora, a treća mlađanoj Mili Božović, učenici drugog razreda OŠ „Druga osnovna škola“ iz Budve. Za kolektivni likovni rad žiri je dodijelio i jednu specijalnu nagradu učenicima sedmog razreda OŠ „Ivo Visin“ iz Prčanja, koji su se, pod mentorstvom likovnog pedagoga Dubravke Milivojević, najuspješnije snašli u tumačenju zadate teme.

Tokom Festivala svi zainteresovani imali su priliku da se upoznaju i druže sa pjesnicima – učesnicima, kroz promocije njihovih književnih djela, kao i da učestvuju u pozorišnim i edukativnim radionicama. Pored svečanog otvaranja, prvog dana Festivala „tačno u podne“ kod Stare masline na Mirovici, gdje je bio upriličen kulturno-umjetnički program i uručenje nagrade za literarne radove, laureat Susreta je zasadio novo maslinovo drvo kod Pjesničkog kamena na Topolici, a potom uz stihovanu poruku spustio vijenac od maslinovih grančica u more.

Ovaj Festival poseban je i po tome što „Pjesnički karavan“ obilazi sve osnovne škole u barskoj opštini i time nedvosmisleno poručuje da je svako dijete jedinstvena karika u lancu stvaralačke pažnje i ljubavi.

* * *

Na osnovu iznijetih podataka, evidentno je da je Kulturni centar Bar i u 2019. godina ostvarivao kontinuirano svoju djelatnost i realizovao veoma značajan broj programa, koji ga svrstavaju među najaktuelnije institucije kulture u Crnoj Gori.

- Svojim aktivnostima doprinio je zadovoljavanju kulturnih potreba građana Bara na principima umjetničke i stvaralačke slobode i poštovanja prava na kulturnu različitost.
- Programski sadržaji bili su koncipirani tako da odgovaraju zahtjevima i potrebama svih građana opštine Bar i njegovim gostima.
- Pored prezentacije i promocije aktuelne barske, crnogorske i regionalne umjetničke scene, programskim sadržajima u kontinuitetu je ostvarivana funkcija očuvanja, zaštite i valorizacije bogatog kulturnog naslijeđa opštine Bar.
- Obezbeđivani su uslovi za unapređenja djelatnosti kulture kroz inoviranje programskog koncepta, obnovu muzejskih i bibliotečkih fondova.
- Ostvaren je veći stepen vizibilnosti kulturnih dešavanja u Baru ažurnim elektronskim prezentacijama i saradnjom sa medijskim kućama.
- Tokom godine ostvarivana je dobra saradnja sa srodnim institucijama kulture, obrazovnim ustanovama, ali i sa nevladinim sektorom, amaterskim udruženjima, neformalnim umjetničkim grupama.

PRIJEDLOG MJERA ZA UNAPREĐIVANJE DJELATNOSTI I PROGRAMSKIH AKTIVNOSTI

I pored brojnih pozitivnih efekata koje je Kulturni centar ostvario u 2019. godini, da bi se nastavio takav trend, odnosno što je još neophodnije, unaprijedili i poboljšali uslovi rada i funkcionisanja, potrebno je u narednom periodu:

- stvoriti uslove za neophodnu rekonstrukciju i sanaciju objekata kulture, što je preduslov cjelovitog ostvarivanja kulturnih djelatnosti i unapređivanja organizacionih i produkcionih standarda
- unaprijediti infrastrukturu za obavljanje kinotečke djelatnosti, djelatnosti prikazivanja filmova, pozorišne produkcije i izvođenja muzičko-scenskih programa
- stvoriti uslove za inoviranje tehničko-tehnološke infrastrukture

- obezbijediti prostorne i materijalne uslove za integraciju i nesmetan pristup osoba sa invaliditetom kulturno–umjetničkim programima u realizaciji Kulturnog centra
- poboljšati, u granicama mogućeg, kadrovsku strukturu zaposlenih u kulturi i obezbijediti njihova naučna istraživanja i stručna usavršavanja

* *

*

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ ZA 2019. GODINU

JP "Kulturni centar" - PRIHODI						
	O p i s	Realizovano na dan 31.12.2018.	Realizovano na 31.12.2019.	Ind ex 4/3	Plan za 2019.	Ind ex 4/6
1	2	3	4	5	6	7
	SOPSTVENI PRIHOD	467.107.57	492.461.12	1.05	393.973.00	1.25
	Prihod od ulaznica za pozorišne predstave	468.61	3.671.06	7.83	7.400.00	0.50
	Prihod od ulaznica za filmske predstave	-	-	-	7.600.00	-
	Prihod Barski ljetopis pozorišne predstave	17.450.52	21.305.27	1.22	-	-
	Prihod Zavičajni muzej	8.728.52	7.910.72	0.91	10.000.00	0.79
	Prihod Besac	10.445.93	14.439.71	1.38	11.000.00	1.31
	Prihod Stari grad	164.922.39	195.526.34	1.19	160.000.00	1.22
	Prihod Stara maslina	27.373.56	32.585.13	1.19	26.000.00	1.25
	Prihod od parking prostora	10.260.70	20.006.12	1.95	10.000.00	2.00
	Prihod od kamata	6.53	1.948.84	298.44	65.00	29.98
	Zakup poslovnih prostorija	110.106.96	109.011.57	0.99	110.508.00	0.99
	Prihod od jednodnevnih zakupa sale	82.64	-	-	200.00	-
	Prihod od članarine Biblioteka	3.592.50	3.340.80	0.93	4.000.00	0.84
	Prihod od izdavačke djelatnosti	18.69	9.35	0.50	-	-
	Prihodi obaveze prefakturisane zakupcima	39.296.28	38.319.83	0.98	36.000.00	1.06
	Ostali prihodi	876.06	5.839.17	6.67	-	-
	Prihod od refundacije lica sa invaliditetom	5.783.43	9.738.07	1.68	11.200.00	0.87
	Prihod od ukidanja rezervisanja po projektima	67.694.25	14.000.00	0.21	-	-
	Prihod Barski ljetopis otpis obaveza	-	4.787.74	-	-	-
	Prihod od poklona	-	10.021.40	-	-	-
	OPŠTINA BAR	823.342.92	763.292.00	0.93	760.000.00	1.00
	Redovna djelatnost	469.992.00	469.992.00	1.00	470000	1.00
	Festival "Barski ljetopis"	304.047.98	280.000.00	0.92	280000	1.00
	Dotacija - ostalo	18.302.94	13.300.00	0.73	10000	1.33
	Barski ljetopis iz prethodne godine	31.000.00	-	-	-	-
	SUFINANSIRANJE	135.357.82	123.179.21	0.91	75.000.00	1.64
	Ministarstvo kulture "Barski ljetopis"	35.000.00	30.000.00	0.86	-	-
	Ministarstvo projekti	29.500.00	33.393.33	1.13	29000	1.15
	Ostala sponzorstva	62.357.82	17.235.88	0.28	6000	2.87
	Ostala sponzorstva Barski ljetopis	8.500.00	42.550.00	5.01	40000	1.06
	UKUPNO:	1.425.808.31	1.378.932.33	0.97	1.228.973.00	1.12

JP "Kulturni centar" - RASHODI						
	O p i s	Realizovano na 31.12.2018.	Realizovano na 31.12.2019.	Ind ex 4/3	Plan za 2019.	Ind ex 4/6
1	2	3	4	5	6	7
	ZARADE ZAPOSLENIH	567.224.38	569.193.73	1.00	570.772.00	1.00
	Zarade zap redovan rad - bruto	501.400.34	507.287.27	1.01	502507	1.01
	Doprinosi na teret poslodavca	60.538.79	57.314.14	0.95	62964	0.91
	Ostali ličnio rashodi - UO	5.285.25	4.592.32	0.87	5301	0.87
	OSTALA PRIMANJA I NADOKNADE ZAPOSLENIH	27.958.87	39.485.09	1.41	27.348.00	1.44
	Pomoć zaposlenom i porodici	4.950.24	7.284.61	1.47	3.800.00	1.92
	Otpremнина za odlazak u penziju	3.178.00	1.828.57	0.58	3.178.00	0.58
	Privre.i povr.posl.i autorski honorar	19.172.03	17.306.92	0.90	20.200.00	0.86
	Naknade za službena putovanja	658.60	1.154.68	1.75	170.00	6.79
	Agencija za ustupanje radnika	-	11.910.31	-	-	-
	RASHODI ZA MATERIJAL, USLUGE I FESTIVALSKA AKTIVNOSTI	789.209.18	652.158.43	0.83	594.853.00	1.10
	Kancelarijski materijal	4.789.90	3.566.09	0.74	4.400.00	0.81
	Potrošni materijal	11.603.68	11.907.89	1.03	9.000.00	1.32
	Trošak nabavne vrijednosti	6.445.76	8.307.26	1.29	15.000.00	0.55
	Gorivo	3.854.13	3.986.72	1.03	4.000.00	1.00
	Lož ulje	-	1.009.01	-	1.000.00	1.01
	Električna energija	47.847.88	49.409.59	1.03	51.000.00	0.97
	Voda	21.048.43	12.937.25	0.61	20.300.00	0.64
	Troškovi transportnih usluga	278.00	668.88	2.41	800.00	0.84
	Registracija vozila	482.21	1.016.01	2.11	500.00	2.03
	Troškovi seminara i stručnih savjeta	200.00	1.030.92	5.15	1.500.00	0.69
	Troškovi fiksne i mobilne telefonije	4.165.96	3.406.90	0.82	4.100.00	0.83
	Trošak poštarine	307.00	341.99	1.11	360.00	0.95
	Osiguranje zaposlenih i imovine	3.407.89	2.884.10	0.85	3.300.00	0.87
	Komunalne usluge-odvod smeća	5.582.52	5.272.50	0.94	6.000.00	0.88
	Troškovi održavanja stalnih sredstava	16.145.84	12.839.28	0.80	11.000.00	1.17
	Bankarske usluge	2.494.77	2.901.97	1.16	2.500.00	1.16
	Troškovi članarine poslovnih udruženja	780.36	3.810.00	4.88	1.840.00	2.07
	Štampanje promotivnog materijala	3.328.66	3.913.78	1.18	4.400.00	0.89

Porezi koji terete troškove	883.48	1.131.00	1.28	1.103.00	1.03
Troškovi oglasa i reklame	-	2.274.46	-	700.00	3.25
Adm. tekse, sudski troškovi	80.00	150.40	1.88	960.00	0.16
Kamate dobavljača	105.30	190.01	1.80	-	-
Reprezentacija	8.591.08	6.661.64	0.78	6.000.00	1.11
Ostali troškovi poslovanja	3.036.00	4.384.66	1.44	2.600.00	1.69
Trošak iz prethodnog izvještajnog perioda	2.161.64	2.400.49	1.11	8.990.00	0.27
Trošak razgraničenih prihoda po projektima	59.482.61	4.000.00	0.07	-	-
Izdavačka djelatnost	1.246.37	-	-	3.500.00	-
Otpis kratkoročnih potraživanja	-	7.503.44	-	-	-
Trošak po projektima	134.505.72	28.085.77	0.21	80.000.00	0.35
Programske i Festivalске aktivnosti	35.383.07	45.752.02	1.29	30.000.00	1.53
Festival "Barski ljetopis" Direktni troškovi	410.970.92	420.414.40	1.02	320.000.00	1.31
AMORTIZACIJA GRAĐEVINSKIH OBJEKATA I OPREME	32.830.78	62.777.38	1.91	36.000.00	1.74
Amortizacija građevinskih objekata i opreme	32.830.78	62.777.38	1.91	36.000.00	1.74
UKUPNO:	1.417.223.21	1.323.614.63	0.93	1.228.973.00	1.08

ZA PERIOD 01.01. DO 31.12.2019.GOD.

	Realizovano na 31.12.2018.	Realizovano na 31.12.2019.	Index 2/1	Plan za 2019.	Index 2/4
UKUPAN PRIHOD	1.425.808.31	1.378.932.33	0.97	1.228.973.00	1.12
UKUPAN RASHOD	1.417.223.21	1.323.614.63	0.93	1.228.973.00	1.08
DOBITAK	8.585.10	55.317.70			

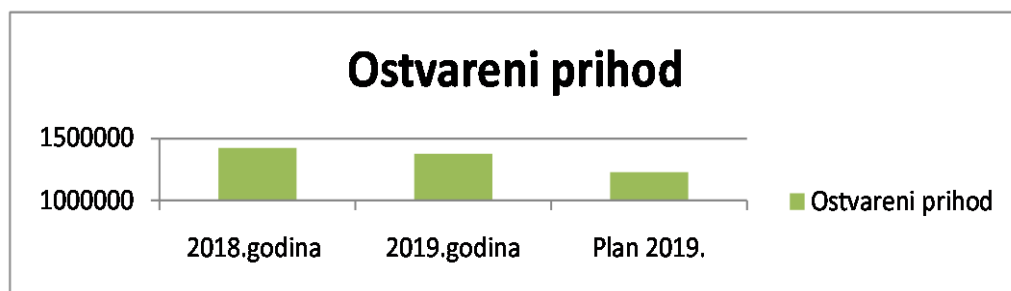
OBRAZLOŽENJE

Poslovna 2019.godina za JP Kulturni centar Bar, zaključena je sa dobitkom u iznosu od €55.317,70

PRIHODI

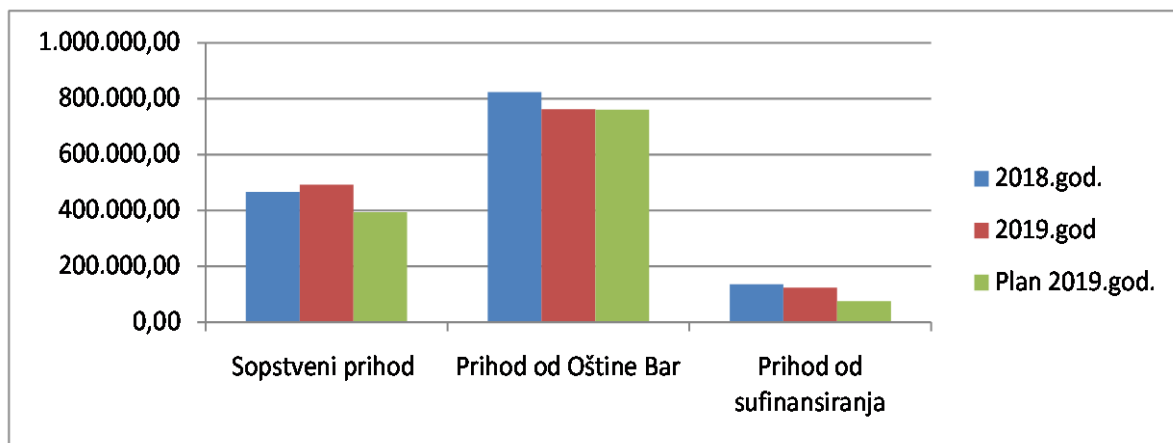
U periodu od 01.01. do 31.12.2019.godine ukupni prihodi su ostvareni u iznosu od €1.378.932,33, maniji su za 3.29% u odnosu na uporednu godinu, dok u odnosu na plan za 2019.godinu uvećani su za 12.20%.

Tabelarni prikaz realizovanih prihoda u 2018.god. sa ostvarenim u 2019.god. kao i upoređenje sa planom za 2019.god.

Strukturu ostvarenog poslovnog prihoda čine: sopstveni prihod koji iznosi €492.461,12, prihod od Opštine Bar koji iznosi €763.292,00 i prihod ostvaren putem sufinansiranja €123.179,21

Tabelarni prikaz realizovanih po strukturi prihoda u 2018.god. sa ostvarenim u 2019.god. kao i upoređenje sa planom za 2019.god.

I

- ❖ **Sopstveni prihodi** €492.461,12 ostvaruju rast za 5,42% u odnosu na 2018.godinu, dok u odnosu na plan povećani su za 25%. Učešće sopstvenih prihoda u ukupnim prihodima iznose 35,71%. U strukturi ovih prihoda najveće učešće imaju prihodi ostvareni na prodajnim mjestima: Stari grad, Stara maslina, Zavičajni muzej i Tvrđava Besac i čine 55,67%. Prihodi ostvareni u ovoj kategoriji se priznaju i vrednuju u skladu sa MRS 18 i drugim relevantnim MSFI.

II

- ❖ **Prihod od Opštine** za 2019.godinu iznosi €763.292,00 u odnosu na 2018.godinu smanjen je za 7.29%, a u odnosu na plan povećan za 0.43 %. Prihodi po osnovu potraživanja od državnih organa i organizacija je vrednovan u skladu sa MRS 20, MRS 18 i drugim relevantnim MSFI.

III

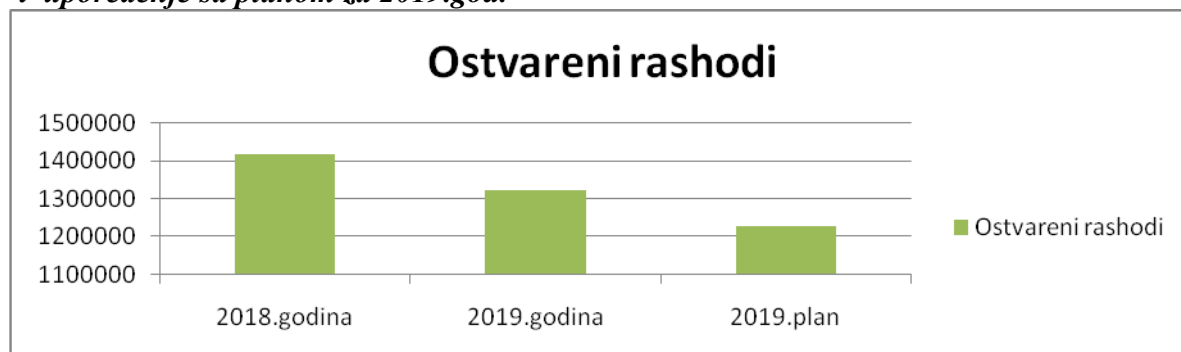
- ❖ **Prihod od sufinansiranja** iznosi €123.179.21, smanjen je za 8.99% u odnosu na 2018.godinu, dok u odnosu na plan za 2019.godinu povećan je za 64.24%. Povećanje u odnosu na plan su prouzrokovala sljedeća sponzorstva: Festival „Barski ljetopis“ u iznosu €30.000,00 nije predviđen planom za 2019.god. kao i značajno povećanje u kategoriji Ostala sponzorstva u iznosu €17.235.88.

Ovi prihodi se vrednuju i priznaju u skladu sa MRS 20, MRS 18 i drugim relevantnim MSFI, koji se odnose na potraživanja od državnih organa i organizacija.

RASHODI

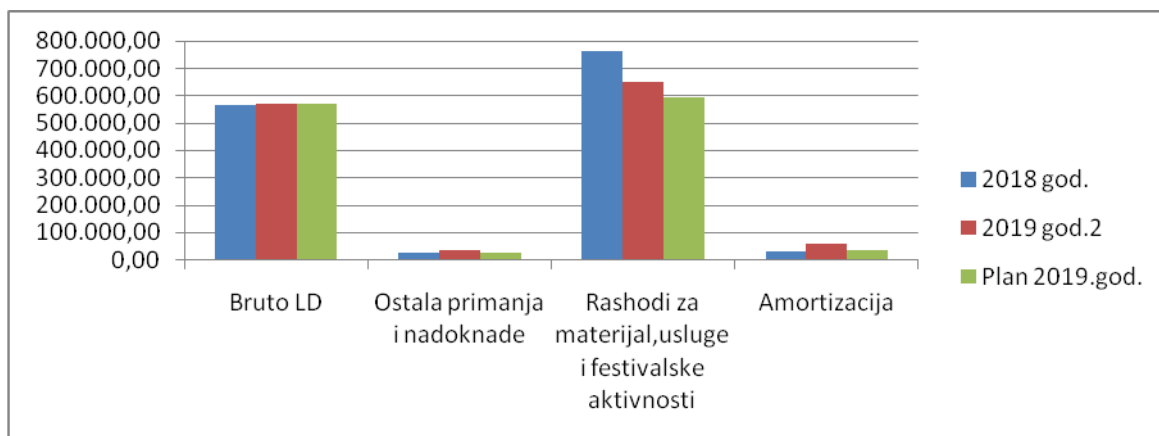
Ukupni rashodi za period **01.01.-31.12.2019.** godine ostvareni su u iznosu od **€1.323.614,63** i manji za 6.61% u odnosu na uporednu godinu, dok u odnosu na plan za 2019.godinu uvećani su za 7.70%.

Tabelarni prikaz realizovanih rashoda u 2018.god. sa ostvarenim u 2019.god. kao i upoređenje sa planom za 2019.god.

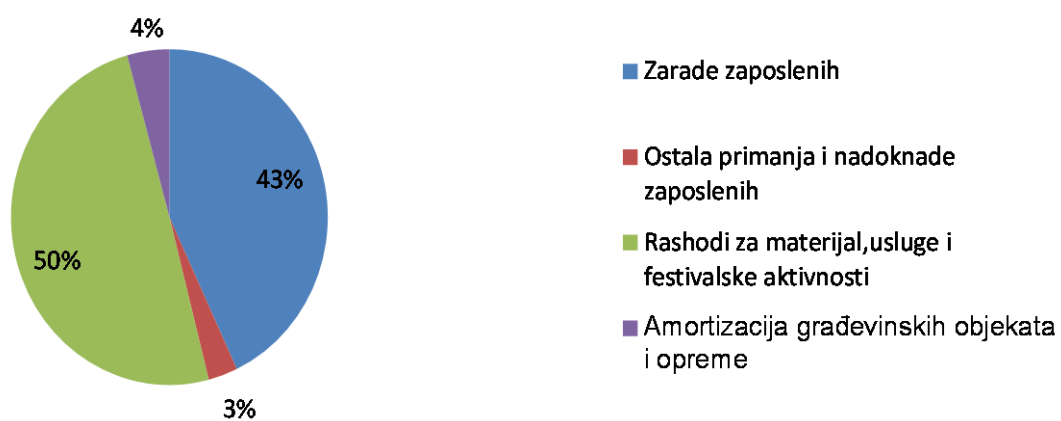
Strukturu ostvarenog poslovnog rashoda čine: zarada zaposlenih koja iznosi €569.193,73, ostali rashodi i nadoknade zaposlenih iznose €39.485,09, rashodi za materijal, usluge i festivalske aktivnosti €652.158,43 i amortizacija €62.777,38.

Tabelarni prikaz ukupnih rashoda upoređen sa 2018.god., 2019 god. i planom za 2019.god.

- ❖ **Zarada zaposlenih** iznosi €569.193,73i ova grupa troškova čine 43% ukupnih rashoda. Prosječan broj zaposlenih u 2019.godini je 63 radnika.
- ❖ **Ostali lični rashodi** iznose €39.485,09 i čine 2.98% ukupnih rashoda, U u odnosu na iste iz 2018.god. povećani su za 41,22% , dok u odnosu na plan su povećan za 44.38%
- ❖ **Rashodi za materijal, usluge i festivalske aktivnosti** iznos €652.158,43 i čini 49.27% ukupnih rashoda. Glavni nosioci ove grupe troškova su :
  - U ovoj grupi troškova najveće učešće imaju **direktni trošakovi “Barski ljetopis”** koji ukupno iznose €420.414,40 i čine 64.47% rashoda za materijal, usluge i festivalske aktivnosti dok njihovo učešće u ukupnim troškovima iznosi 31.76% ;
  - Zatim **direktni troškovi ostalih festivalskih aktivnosti** u iznosu €45.752,02 koji čine 7.02% rashoda za materijal, usluge i festivalske aktivnosti i njihovo učešće u ukupnim rashodima iznosi 3.46%.;
  - **Trošak realizovanih projekata** €28.085.77 i čine 4.30 % datih troškova;
  - **Ostali poslovni rashodi** se odnose na troškove proizvodnih usluga: trošak električne energije (49.409,59), trošak vode (12.937,25), održavanje osnovnih sredstava(12.839,28), troškovi mobilnih i fiksnih telefona (3.406.90), troškovi osiguranja zaposlenih (2.844,10), odvoz smeća(5.272.50), goriva(3.986.72) itd.
- ❖ **Trošak amortizacije** u računovostvene svrhe iznosi €62.777,38 i čine 4.74% ukupnih rashoda. Amortizacija je obračunata u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji, odnosno vrednuje se i priznaje u skladu sa MRS 16 i MRS 38.

Struktura ukupnih rashoda

Prilog br.2

BARSKI LJETOPIS
FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ ZA PERIOD OD 01.01.DO 31.12.2019.GOD.

Izveštaj direktnih troškova

	Ostvareno 2019	Plan 2019.	Index
UKUPAN PRIHOD	378643.01	320,000.00	1.18
UKUPAN RASHOD	420414.40	320,000.00	1.31
GUBITAK	41771.39		

PRIHODI				
	O p i s	Ostvareno 2019	Plan za 2019.	Index ostvareno/plan
1	2	3.00	4	5
	SOPSTVENI PRIHOD	26093.01	28,000.00	0.93
	Prihod od pozorišnih predstava	21305.27	28,000.00	0.76
	Prihod od otpisa obaveza	4787.74	0.00	
	OPŠTINA BAR	280000.00	280,000.00	1.00
	"Barski ljetopis 2019.g. ."	280000.00	280,000.00	1.00
	OSTALE DOTACIJE I SPONZORSTVO	72550.00	135,000.00	0.54
	Ministarstvo kulture	30000.00	40,000.00	0.75
	Ministarstvo kulture za turneje predstava "Orkanski visovi" i " O miševima i ljudima"	7050.00	5,000.00	1.41
	Ministarstvo turizma	11000.00	5,000.00	2.20
	Turistička organizacija Bar	7500.00	10,000.00	0.75
	Centar za kulturu Tivat	15000.00	15,000.00	1.00
	Hipotekarna banka	2000.00	0.00	
	IPA projekat	0.00	10,000.00	0.00
	Ostale dotacije i sponzorstva	0.00	50,000.00	0.00
		378643.01	443,000.00	0.85

RASHODI				
	O p i s	Ostvareno 2019	Plan za 2019.	Index ostvareno/plan
1	2	3.00	4	5
	DIREKTNI TROŠAK PO PROGRAMIMA	266704.29	207,097.00	1.29
1	TROŠAK POZORIŠNOG PROGRAMA	132528.42	95,700.00	1.38
	Ugovori o djelu za sopstvene pozorišne produkcije	47713.00	25,000.00	1.91
	Ugovori o djelu za tehničke potrebe produkcije i gostujućih predstava	2340.00	1,000.00	2.34
	Ugovori o djelu za žiri	1700.00	1,700.00	1.00

	Fakture za potrebe produkcije	3676.60	3,000.00	1.23
	Trošak gostujućih predstava po fakturama	77098.82	65,000.00	1.19
2	TROŠAK MUZIČKOG PROGRAMA	64550.00	50,000.00	1.29
	trošak po ugovorima o djelu	40250.00	30,000.00	1.34
	trošak muzičkog programa po fakturama	24300.00	20,000.00	1.22
3	TROŠAK KNJIŽEVNOG PROGRAMA	2170.00	2,000.00	1.09
	trošak po ugovorima o djelu	2170.00	2,000.00	1.09
5	TROŠAK LIKOVNOG PROGRAMA	240.00	200.00	1.20
	trošak po ugovorima o djelu	240.00	200.00	1.20
6	TROŠAK PRATEĆEG PROGRAMA	14760.07	13,000.00	1.14
	trošak "DES Scene "	3000.00	3,000.00	1.00
	Radionice i plažna biblioteka - ugovori o djelu	4000.00	3,000.00	1.33
	Radionice - fakture	470.07	500.00	0.94
	Dječije pozorišne predstave i performansi - ugovori o djelu	1890.00	1,500.00	1.26
	Dječije pozorišne predstave - fakture	5400.00	5,000.00	1.08
7	TROŠAK SARADNIKA I DIREKCIJE	52455.80	46,197.00	1.14
	Selektori	9400.00	9,400.00	1.00
	Organizacija (producent, organizator, tehn. Dir, administracija i PR)	21297.00	21,297.00	1.00
	Spoljni saradnici (dizajn, lektura, organizacija smještaja, organizacija volontera)	5250.00	5,000.00	1.05
	Terenski radnici	15750.00	10,000.00	1.58
	trošak prevoza na službenom putu	758.80	500.00	1.52
	ZAJEDNIČKI TROŠAK PROGRAMA	153710.11	112,858.15	1.36
	Materijal za muzičku produkciju	1745.85	1,000.00	1.75
	Kancelarijski materijal	194.23	100.00	1.94
	Sitni tehnički materijal	740.10	900.00	0.82
	Trošak goriva	2181.94	2,500.00	0.87
	Trošak kopnenog prevoza	7338.63	3,000.00	2.45
	Trošak avio prevoza	16901.42	10,000.00	1.69
	Trošak održavanja osnovnih sredstava	549.46	300.00	1.83
	Trošak zakupa opreme	27110.20	18,000.00	1.51
	Trošak reklame	862.00	500.00	1.72
	Trošak štampanja promotivnog materijala	7319.56	5,000.00	1.46
	Reprezentacija (restorani)	9088.49	10,000.00	0.91
	Reprezentacija (organizacija koktela, voda)	3133.20	3,000.00	1.04
	Trošak provizije banaka	1932.72	1,500.00	1.29
	Trošak poreza i doprinosa	17752.09	12,000.00	1.48
	Trošak prireza po ugovorima o djelu	1448.10	1,000.00	1.45
	Trošak hotelskog smještaja učesnika Festivala	46303.17	35,000.00	1.32
	Ostali troškovi	727.60	500.00	1.46
	Trošak edukacija	2323.20	2,500.00	0.93
	Trošak iz prethodnog izvještajnog perioda	6058.15	6,058.15	1.00
	UKUPNO RASHODI	420414.40	319,955.15	1.31

PRIHOD JE OSTVAREN U IZNOSU OD 378.643.01 I U ODNOSU NA PLAN ZA 19.POVEĆAN JE 18 % .

STRUKTURA OSTVARENOG PRIHODA :

73.95 % DOTACIJA OPŠTINE BAR ; 12.69 % DOTACIJA MINISTARSTVA KULTURE I TURIZMA ;
6.89 % SOPSTVENI PRIHOD , PRIHOD OD OTPISA OBAVEZA SE ODNOSI
NA OTPISANE OBAVEZE PO UGOVORIMA O DJELU (1356/18 ,1515/18 ,1262/18 ,1075/18 , 1799/17)
I OBRAČUNATIM FISKALNIM OBAVEZAMA PO NAVEDENIM UGOVORIMA ; I 6.47 %
SPONZORSTVO .

TROŠAK JE OSTVAREN U IZNOSU OD 420.414.40 I U ODNOSU NA PLAN ZA 19.POVEĆAN JE ZA 31%.

STRUKTURA OSTVARENOG RASHODA :

70.70 % DIREKTNI TROŠAK PO PROGRAMIMA, A NA OSNOVU FINANSIJSKE DOKUMENTACIJE ČIJI
JE PREDMET FAKTURISANJA I HONORARA JEDAN PROGRAM;
29.30 % ZAJEDNIČKI RASHOD PROGRAMA, A NA OSNOVU FINANSIJSKE DOKUMENTCIJE ČIJI JE
PREDMET FAKTURISANJA VIŠE PROGRAMA FESTIVALA.

OBAVEZE NA DAN 31.12.2019.GODINE

OBAVEZE UKUPNO		
1	DOBAVLJAČI	49801.73
2	UGOVORI O DJELU	15950.00
3	FISKALNE OBAVEZE	12838.22
4	DUG CENTRU, PLAĆEN DIREKTNI TRO. BARSKOG	20301.65
UKUPNO :		98891.60

STANJE ŽIRO RAČUNA NA DAN

31.12.2019: 3114.57

**POTRAŽIVANJE OD ZAIMA NIKEZIĆA PO
RN. 218.22**

DOBAVLJAČI

1	"Plamenac "doo , Bar	1170.70
2	"Cungu " Bar	159.74
3	Castelo Babović Bar	10038.00
4	"Franca marketi" Bijelo Polje	1996.02
5	Dva vuka doo ,Bar	2703.46
6	"Princess hotel" Bar	12268.80
7	Magelan travel ,Podgorica	46.65
8	"Eurounit " doo , Podgorica	26.08
9	Konoba Kula ,Bar	4462.00
10	Parus doo ,Bar	700.00

11	Des scena NVO ,Bar	2000.00
12	Pozorište "Zetski dom" Cetinje	620.00
13	Paladijum doo ,Podgorica	39.70
14	PG Sound , Podgorica	60.00
15	Cicak akustik	145.20
16	Olovka knjižara ,Bar	155.90
17	BBA agregati doo ,Podgorica	4235.00
18	JET Travel,Podgorica	254.80
19	MD Apartmani ,Bar	5341.80
20	Luka Bar	709.70
21	Garant štamparija ,Ulcinj	605.00
22	Srpsko narodno pozorište Novi Sad	2063.18
UKUPNO DOBAVLJAČI :		49801.73

OBAVEZE PO UGOVORIMA

1	Boris Mišković , ug.454/19.	1200.00
2	Anastazija Miranović , 884/19.	1000.00
3	Dejan Desančić , 1235/19.	600.00
4	Bojan Sudić , 1407/19.	1600.00
5	Kristina Obradović , 818/19.	150.00
6	Milun Lutovac , 1561/19.	1000.00
7	Aleksandra Vojvodić , 1562/19.	1000.00
8	Ćazim Petović , 1632/19.	1300.00
9	Mirko Bujišić , 1588/19.	2000.00
10	Bojana Antović , 1262/18.	800.00
11	Branka Stanić , 817/19.	150.00
12	Anđela Andrijašević , 1662/19.	1300.00
13	Ivan Kljajević , 1912/19.	300.00
14	Stefan Rakočević , 1008/19.	1650.00
15	Zaim Nikezić , 139/20.usluga od 06.do 08.19.	1900.00
UKUPNO UGOVORI O DJELU :		15950.00

FISKALNE OBAVEZE PO UGOVORIMA O DJELU

1	Porez i doprinosi	10722.66
2	Priraz porezu po Ugovorima o djelu	2115.56
UKUPNO FISKALNE OBAVEZE :		12838.22

DUG CENTRU , PLAĆENO SA REDOVNOG RAČUNA CENTRA

1	Dio Ugovora o djelu br.2215 S.Trpčevski	2752.56
2	Fiskalne obaveze (porez i doprinos)	17549.09
UKUPNO DUG CENTRU :		20301.65